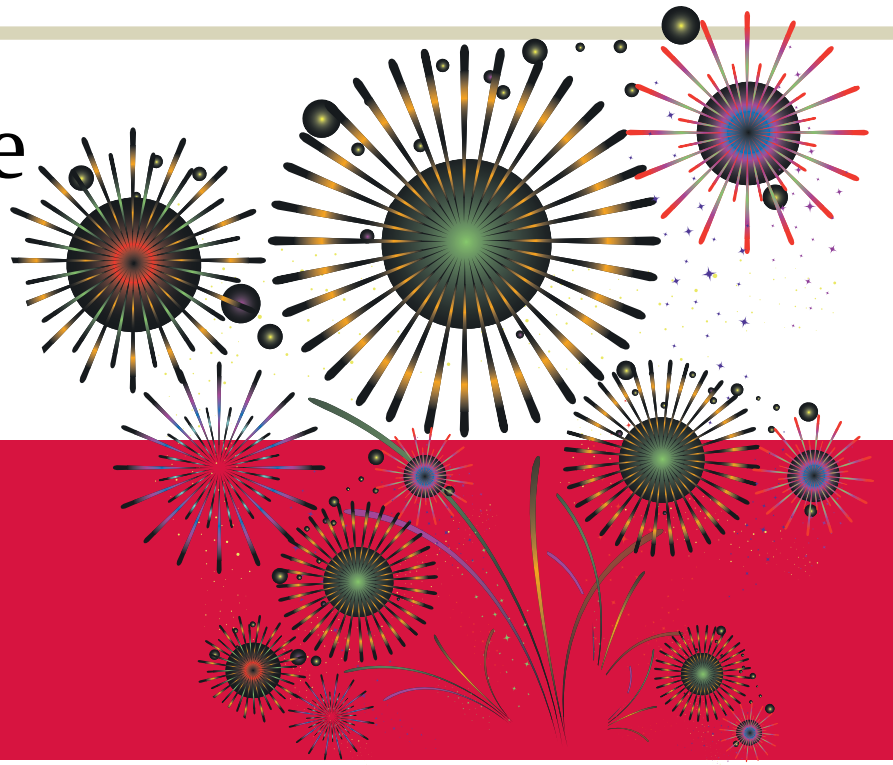

Новини ▶ 8-9

2011-а -
прожекцията
се отменя

Тема на деня ▶ 4-5

Безкрайните
празници

Пари BONNIER
pari.bg

Четвъртък

5 май 2011, брой 85 (5145)

USD/BGN: 1.31423

▼ -0.68%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.48819

▲ +0.69%

Българска народна банка

Sofix: 442.49

▲ +0.27%

Българска фондова борса

BG40: 132.68

▼ -0.60%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

КОМУНИЗМЪТ СИ ОТИВА ОТ НДК

След повече от 20 години извън времето и пространството най-после Националният дворец на културата ще стане търговски субект. Новото ЕАД идва с нов съвет на директорите, а вечният директор Христо Друмев остава без работа ▶ 11

Новини ▶ 7

ПДИ:
Нужни са
промени в
закона за
достъп до
информацията

Пазари ▶ 13

Застрахователните стикери слизат от колите окончателно

Европари ▶ 20-21

Adesso
България:
Бюрокрацията е основната пречка

▶ Георги Георгиев,
регионален мениджър на Adesso България

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Йорг Золфелнер

Върховният административен съд (ВАС) намали с близо пет пъти глоба, наложена на компанията EVN с председател на УС Йорг Золфелнер. Санкцията, наложена през юни 2010 г. беше в размер на 337 347 лв. ВАС намалява глобата до 67 469 лв. с основание, че „в условията на икономическа криза, довела до спад в производството и потреблението, целите на закона биха могли да бъдат постигнати и с налагането на по-нисък размер на имуществената санкция“.

Губещ
Христо Друмев

Дългогодишният изпълнителен директор на Националния дворец на културата Христо Друмев ще се раздели с поста си, след като на днешното си заседание правителството реши НДК да стане държавно акционерно дружество, а сегашното му ръководство ще бъде заменено. От 1986 г. НДК съществува като търговско стопанско обединение, но в днешното законодателство няма такъв регламент. **Погробиности на стр. 11**

Мнения

► По темата „Кингс Табако“ има интерес към „Булгартабак“

► Не знам за друга българска фирма, която да е постигнала толкова сериозни успехи за краткото време, откакто се е появила. Сериозна компания със сериозни интереси. Странно щеше да е да няма интерес към гиганта „Булгартабак“. Успех!!!

Kobashi

► По темата: „Кингс Табако“ има интерес към „Булгартабак“

► Какво мърморите ще го гаде ли, няма ли. Ако са по-добри предприемачи, нека го вземат. Стига шуробаджанащина, мислете малко за пазарна икономика!

konfucii

Коментар

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Пак концепцията: Спешната помощ ще става бърза

Министерството на здравеопазването „изобрети“ още една концепция, този път за подобряване на спешната медицинска помощ в България. Целта е по-добра достъпност. Положителна стъпка напред, като се има предвид, че от 10 години насам в системата на бързата помощ не са правени никакви значими подобрения, а и тя често бива набеждавана за бавна. Всъщност за този период са били закупени няколко нови линейки с GPS системи и центрове за спешна помощ са били оборудвани със съвременна комуникационна техника. Въпреки това обаче лекарите продължавали да използват старите „халваджийски тефтери“ (по думите на самия здравен министър д-р Стефан Константинов), в които си записвали часа на пристигане при пациента. Затова се получавали много грешки и имало несъответствия с данните от компютрите.

Именно заради този проблем новата концепция предвижда въвеждане на стандарт, според който линейките ще трябва да пристигат за 20 минути до пациента. И „халваджийски тефтери“ се забраняват. Така бързата помощ щяла наистина да стане бърза. Анализ на министерството обаче показал, че екипите и сега в 58%

Елена Петкова
elena.petkova@pari.bg

” **За целта обаче са необходими двойно повече средства, чийто източник все още не е известен**

от случаите пристигат за около 20 мин. В 27% от тях се придвижват за 30 мин, а в останалите повече от половин час. Амбицията на концепцията е в 90% от случаите линейките да достигат до мястото на инцидента за 20 мин, а само в 15% придвижването да става за 40 мин. Целта била изпълнима само с въвеждането на стандарт, пък и така било в страните от Европейския съюз.

Парамедици и изнесени екипи ще подобрят достъпа на пострадалите до спешната помощ, гласи още концепцията, която предстои да получи одобрение от Министерския съвет. Досега в България парамедикът се наричаше фелдшер. Такава професия вече не съществува, затова тепърва ще бъде създадена нова - парамедик. Процедура обаче е дълга - първо висшите училища по медицина трябва да получат акредитация за новата специалност и да създадат програма за обучение, а след това и да обучат достатъчно специалисти. Това ще отнеме минимум 3 години според изчисленията на здравното министерство. В концепцията е залегнала и идеята да бъдат увеличени заплатите на медиците в

спешната помощ до 720 лв. за стартово ниво. Така те щели да бъдат стимулирани и празните щатни бройки в системата щели да бъдат запълнени. Кога ще бъде реализирана идеята, засега не е известно. „Догодина, вероятно. Бюджетът за 2011-а е ясен“, коментира лаконично д-р Константинов. В същото време, за да се осъществят всички тези идеи, министерството е изчислило, че е необходимо годишните средства за издръжка на спешната помощ да се увеличат двойно - тоест да станат поне 150 млн. лв. Сумата обаче все още не е съгласувана с финансовото министерство, а и не е съвсем ясно откъде ще дойдат тези пари. „Чрез преразпределение част от средствата може да бъдат намерени и сега, за да се реши проблемът поне в София“, казва здравният министър. Това не е направено досега, защото нямало анализ и концепция. Вече има концепция, но реализирането ѝ ще отнеме от 3 до 5 години. А дотогава инфлацията може да породи нужда от повече средства за спешната помощ.

Попадаме в омагьосан кръг, от който става ясно, че единствено времето би могло да излекува болната спешна помощ, но... и това не е съвсем сигурно. **П**

pari.bg Топ 3

1 GM, Chrysler и Ford изпревариха Toyota по продажби в САЩ. Прекъсването на доставките заради природните бедствия в Япония е засегнало най-тежко автомобилостроителите.

2 Табан на цените на горивата в Гърция от днес. Ограничаването на цените са различни във всяка област на страната.

3 „Монбат“ раздава 6.5 млн. лв. дивидент. Акционерите в дружеството ще гласуват и за допълнителни възнаграждения на шефовете в компанията.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филipa РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg

Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Николай Вълканов - 4395860
nikolay.valkanov@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Предпочитам млади и неопитни, които ще си натрупат опит, отколкото хора, които са натрупали опита си в академията на Комитета за государственна безопасност на Съветския съюз

► **Николай Младенов**, министър на външните работи

Число на деня**70**

► млн. лв. ще бъдат предоставени като национално поплащане на мюлтинопроизводителите за 2010 г.

Гост коментатор**Защо празнува Америка**

Никола Пенчев,
nicodile.eu

” Заради “Ал Кайда” милиони съвсем нормално мислещи мюсюлмани станаха ежедневен обект на подозрения и проверки

Единици са хората в историята, чиято смърт носи такова облекчение, както заслуженият и вероятно прекалено милостивият край на Осам бин Ладен. Бин Ладен е пряко виновен не само за организацията на атентатите от 11.09.2001, но и за взривените американски посолства в Танзания и Кения през 1998, за атентатите в Лондон и Мадрид и за редица други терористични актове. Години наред той служи за вдъхновение на малка, но зловеща армия фанатици, която избяга хиляди невинни хора по влакове, самолети и площади. “Ал Кайда” нанесе огромни морални и материални щети на западния свят, но заедно с това направи и живота на хората, които уж защитава, изключително труден. Районите, контролирани от ислямистите, бяха обречени на бедност и изолация.

Милиони съвсем нормално мислещи мюсюлмани станаха ежедневен обект на подозрения и проверки. Американската операция в Пакистан не решава никой от тези проблеми, но пък носи едно справедливо възмездие.

Част от либералната общност се възмути, че на Бин Ладен не беше даден шанс да се защитава в съда. За почти всеки друг случай бих се съгласил. Но човек, поставил за цел да унищожи цяла цивилизация, не може да бъде съден в никой граждански и дори военен съд. Да се даде думата на човекоунищител от такъв калибър означава да му се даде и някаква легитимация и хляб на бездруго фанатизираните му последователи. Има единици - като Хитлер, Сталин и Саддам, които не можем да си позволим да третираме като всички останали.

Убийството на Бин Ладен е силно символично. То дава възможност на Америка да възвърне част от националното си самочувствие, което терористичните актове от 11.09 й отнеха, и да добие някакво чувство за справедливост. Затова и по телевизията се видяха неособено красиви кадри на празнуващи като след футболен мач - американците често са неспособни да бъдат сдържани. И все пак голяма част от хората, които излязоха по улиците на Ню Йорк и Вашингтон, просто искаха да покажат почит към жертвите на “Ал Кайда”. И облекчение, че символа на терора вече го няма. Затова не можем да ги виним.

Краят на Бин Ладен ще отслаби “Ал Кайда”, но няма да реши проблема с тероризма. За такова решение ще трябва значително сложен план - който атакува икономическите корени на тероризма. Но докато такъв план бъде съставен и изпълнен, посланието, че никой терорист няма да остане ненаказан, може да се окаже полезно.

Авторът е доктор по математика от Станфордския университет.

Официално**Бойко Борисов може да е кандидатът за президент на ГЕРБ**

Бойко Борисов, жена и още една кандидатура са трите лица, които са обсъждани от ГЕРБ за кандидат на партията за президент. Това заяви в интервю за TV7 министърът на вътрешните работи Цветан Цветанов.

Той уточни, че още не е взето политическото решение кой да бъде кандидатът. Цветанов смята, че е нормално лидерът на една партия да е сред обсъжданите кандидатури. “Няма как да си фактор в политическия живот, ако лидерът ти не се обсъжда като кандидат”, обясни той. Това е първото

официално признание, че Борисов е възможна кандидатура.

На въпрос, ако Борисов бъде издигнат за президент, кой ще стане премиер, Цветанов отговори, че за момента това е един разбъркан пъзел, който ще започне да бъде реден след съобщаване на официалната кандидатура.

Цветанов обясни, че ако се стигне до балотаж, не очаква партиите от Синята коалиция да подкрепят кандидата на ГЕРБ. Той смята, че основен конкурент на изборите ще е БСП и техният кандидат.

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

В броя четете още**Новини ► 6**

Решението за АЕЦ “Белене” може да се отложи за края на годината

► **Трайчо Трайков**, министър на икономиката, енергетиката и туризма

Компании ► 12

БДЖ ще се спасява от фалит с четири реформи

Технологии ► 19

Джулиан Асандж: Facebook е шпионска машина

www.peugeot.bg

ОСТАВЕТЕ ЦИФРИТЕ ДА ГОВОРЯТ САМИ

ЛИЗИНГ С МНОГО НИСКА ЛИХВА И БЕЗ ТАКСА ЗА ОБСЛУЖВАНЕ

	110 лв. на месец PEUGEOT 206+
	132 лв. на месец PEUGEOT 107
	158 лв. на месец PEUGEOT 207
	194 лв. на месец PEUGEOT 308

Цените са с ДДС.
Разход на гориво (л / 100 км.): смесен цикъл: 4.1 – 8.2, градски 5.3 – 8.2, извънградски 3.4 – 6.2; CO₂ емисии: 109 – 194 г/км.

Само 3,99% фиксиран годишен лихвен процент за всички модели. Пример за Peugeot 206+: Срок на лизинговия договор – 60 месеца; месечна вноска – 110,32 лв. с ДДС; остатъчна стойност 35% – 5 075 лв. с ДДС; общ размер на кредита – 10 150 лв. с ДДС; авансова вноска 30% – 4 350 лв. с ДДС. Допълнително се дължат: Разходи за застраховки: “Пълно автокаска” (на 1 вноска, ежегодно) – 681,50 лв. за 1-та година при тарифно число 4,7% и “Гражданска отговорност” (ежегодно) – 183,60 лв. за 1-та година; данък МПС (ежегодно) – 30,88 лв. за 1-та година; лихви за целия период – 1 543,92 лв.; Регистрация в КАТ – 165,16 лв.; Маркировка – 109 лв. Общо дължима сума, включваща авансова вноска, главница, лихви и всички свързани с кредита първоначални и ежегодни разходи (в т.ч. застраховки и данък МПС за целия период на кредита) – 20 797,98 лв. ГПР – 15,8%.

София Франс Ауто
Бургас 056/860 590 Варна 052/554 111 В. Търново 062/600 746 Добрич 058/690 138 Карлово 0335/94 209 Кюстендил 078/552 452
Монтана 096/300 013 Пазарджик 034/442 499 Плевен 064/833 128 Пловдив 032/908 000 Разград 084/630 033 Русе 082/827 231
Сандански 0746/31 911 Севлиево 0675/32 003 Сливен 044/600 106 Смолян 0301/60 963 София Ботевградско шосе 02/8922 131
София Люлин 02/9216 131 София Цариградско шосе 02/9601 131 Стара Загора 042/670 418 Търговище 0601/67 050 Хасково 038/601 100

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

Безкрайните празници

България изостава икономически от другите европейски държави и заради повечето на брой почивни дни - всеки от тях изяжда по 0.1 процентни пункта от БВП

Празниците винаги са чакани и приятни. Но в същото време се оказват един от основните врагове на икономиката. България е сред страните с най-много официални празници в годината. За 2011 г. това са общо 12 дни, в които по една или друга историческа причина не се работи. т.е. в 12 дни извън съботите и неделите производствата спират и вместо да печелят пари, хората ядат и пият. Това излиза обаче твърде скъпо на страната. Няма изчисления точно колко са загубите за икономиката. Някои икономисти обаче твърдят, че всеки почивен ден, който е в повече в сравнение с предходната година, изяжда по 0.1 процента от брутният вътрешен продукт на страната. А после всички са недоволни, че България остава най-бедната страна в ЕС.

Да бъдеш първи в класация...
България се изкачи на първо

място поне в една от класациите - по почивки. Почти всеки месец у нас има някакъв празник. Ако се включат дните, които се отработват, допълнителната почивка става не 12, а 14 дни.

Едно от първите решения на това правителство беше да обяви Разпети петък за официален празник и с това почивните дни станаха повече. Преди няколко дни Елица Янкова, съдружник във "Влади" ООД (фирма, която внася домакински уреди), попита директно председателя на парламента Цецка Цачева докога ще е такава положението. "Много се затруднява експортът и импортът. Защото дори и да работят митниците, се налага да преминеш под някакъв специален режим, което е допълнително утежнение", обясни тя пред в. "Пари". Председателят на асоциацията на производителите и износители на облекло и текстил Валерия Жекова също се оплака от

почивните дни. По думите ѝ предприятията не успяват да изпълнят всички поръчки. Освен това те имат договори с чужди компании, които изкупуват продукцията им, и тя трябва да се достави в точно определен ден. Почивките стопират този процес.

Дните, в които фирмите не работят, се оказват губещи и за банките, защото не се правят преводи.

Единствените печеливши от тази ситуация са хранителните вериги, хотелите и ресторантите. От няколко големи хранителни вериги обясниха, че по време на празници се пазарува в пъти повече от обичайното. Това компенсира по-големите възнаграждения, които се плащат на служителите заради законовите изисквания. Мария Михайлова, изпълнителен директор на кк "Слънчев бряг", изрази задоволството си от наличието на толкова почивни дни. Тя коментира, че та-

зи година дори 10 хотела в Слънчев бряг са отворили врати предварително.

Нито гелник, нито празник

Отработването на някои от почивните дни се оказва без особен смисъл за фирмите. Мениджърите от различни сектори обясниха, че производителността в събота по никакъв начин не може да се сравни с тази в един нормален работен ден. Банките също няма как да си върнат загубеното от преводи и други операции, защото не всички фирми отработват, а ако отработват, много често е със съкратено работно време.

Срещу икономиката

Няма нищо лошо в допълнителните почивни дни, но за добре развитите икономики. Там производството е високотехнологично и не се получава изоставане в сроковете, доставките и т.н. Държава като България обаче, която вечно догонва някого, губи и реално остава много по-назад от останалите. А според бизнеса допълнителните почивни дни трябва да се определят не от правителството, а от самия бизнес и да са в зависимост от нуждите на производството. Засега управляващите не дават знак, че ще търсят промяна. Депутати от ГЕРБ обясниха, че "който организира добре времето си, няма да загуби от един почивен ден повече".

Рагослава Димитрова

Един почивен ден повече губи 0.1 процентен пункт от БВП

Георги Ганев, председател на Българската макроикономическа асоциация

Празниците намаляват стопанската активност, но не е ясно с какъв процент, защото няма такива изчисления. Приблизително един почивен ден в годината намалява БВП на страната с около 0.1 процентен пункт спрямо предходната година, когато е имало

един почивен ден по-малко. Тази година обаче почивните дни около официални празници бяха обявени отдалеч, което малко облекчава неприятностите на бизнеса. Надявам се негативният ефект върху икономиката да е по-малък.▬

Официални празници (неработни дни) през 2011 г. в България

1.01.2011 г.

Нова година

3.03.2011 г.

Ден на Освобождението на България от османско иго

22.04.2011 г.

Велики Петък

25.04.2011 г.

Великден

1.05.2011 г.

Ден на труда и на международната работническа солидарност

6.05.2011 г.

Гергьовден, Ден на храбростта и Българската армия

24.05.2011 г.

Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост

6.09.2011 г.

Съединението

22.09.2011 г.

Независимостта на България

24.12.2011 г.

Бъдни вечер

25-26.12.2011 г.

Рождество Христово

Австрия Франция Германия Гърция Италия Испания Румъния Англия Полша Португалия

11 дни | 8 дни | 7 дни | 10 дни | 10 дни | 8 дни | 6 дни | 7 дни | 9 дни | 11 дни

Туризм

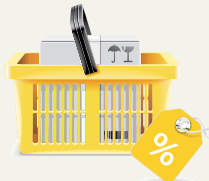
▶ Хотелите и ресторантите печелят най-много от множеството почивни дни, особено когато те се натрупват.

Представители на бранша дори коментираха, че тази година около 10 хотела по Черноморието са отворили по-рано - още по великденските празници.

Търговия

▶ Търговските вериги са следващите, които се радват на почивните дни. От бранша коментираха, че хората, които не пътуват, пазаруват в пъти повече от обичайно. Реално това компенсира по-големите възнаграждения, които се изплащат за извънреден труд и за работа по празниците.

Експортно ориентирани компании

▶ Всички компании, които разчитат на износ, се оплакват от големия брой официални празници. Те имат сключени договори за поръчки с компании от чужбина. Почивните дни обаче пречат работата да се свърши в срок. А дори и да се свърши, стоката трудно може да се достави, защото преминаването през митницата е при различен режим.

Банки

▶ Банките също губят много от почивките по официални празници. Когато не се работи няколко последователни дни, преводите рязко намаляват, фирмите не правят обичайните си банкови операции и това носи загуба. Единствените клонове, които работят по време на празници, са тези от моловете. Там обаче не може да се правят всички операции.

„Ако фирмите си организират добре времето, може да си свършат нормално работата, без празниците да им пречат. Всичко е до организация, а не до повече или по-малко почивни дни. Тази година празниците не са повече, отколкото са били предходните години

Димитър Аврамов, генерал от ГЕРБ

Мнение

С толкова почивки се сваля нивото на икономиката

Не знам дали някой е изчислил колко му струват на бизнеса тези почивни дни. А за повечето от тях, ако попитате хората какъв ден е, те не знаят.

Почивните дни помагат на туризма, но нанасят огромни щети на всички други сектори. Много се затрудняват експортът и импорът. Защото митниците дори и да работят, се налага да преминеш под някакъв специален режим, което е допълнително утежнение. Създават се трудности и за изплащане на кредитите към банките, защото продукцията изостава. А банката начислява лихвата не на база брой почивни дни, а за цялата година.

Правителството търси гъвкави схеми да стимулира бизнеса, но в този случай сваля нивото на икономиката. А производството в България не е толкова развито, колкото е в другите европейски държави. В другите държави има високотехнологично

Елица Янкова, съдружник във "Владу" ООД

„Държавата си създава придобивки за държавните служители на гърба на бизнеса, който трябва да ги осигури.

производство и почивните дни не се отразяват, защото компаниите успяват да произведат необходимото. Държавата си създава придобивки за дър-

жавните служители на гърба на бизнеса, който трябва да ги осигури. А тези почивни дни трябва да произлизат от работната среда, а не да се налагат.▮

CULTURAL BRIDGES   СОФИЙСКА ОПЕРА И БАЛЕТ   AMERICA FOR BULGARIA FOUNDATION
Фондация Америка за България

представят

Баланчин & Фарел

американски балет за България

балетът на Софийска опера и балет, балетът на Сюзан Фарел и хореографите Катрин Поузин и Момчил Младенов

09,10,11 юни - 15:00, 11 юни - 19:00

в Софийска опера и балет

Билети на касата на Софийска опера и балет (тел. 9871366) за колективни посещения (тел. 081 15 49 или 0885377901), билету online: www.operasofia.bg, [eventim](http://eventim.com) и klikshop.bg

Решението за АЕЦ „Белене“ може да се отложи за края на годината

Енергийният министър смята, че страната ни трябва да се съобрази със стрес тестовете, които ще направи ЕС, но те ще приключат в края на годината

Правителството може да вземе решение дали да строи АЕЦ „Белене“ към края на годината. Това се разбра вчера от изказване на министъра на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков в парламента. Той беше категоричен, че проектът ще се реализира само ако отговаря на новите изисквания за безопасност, които ще бъдат приети от всички страни в ЕС. По думите на Трайков ЕК е поставила за цел стрес тестовете, които ще се правят във всички ядрени централи на Стария континент, да приключат към края на годината.

ЕК решава за бъдещето

По-рано вчера унгарското правителство, което цитира еврокомисаря по енергетика Гюнтер Йотингер, обяви, че стрес тестовете в ЕС ще започнат през юни. Точните критерии за тяхното провеждане ще бъдат уточнени следващата седмица в Брюксел. Енергийният еврокомисар е категоричен, че

резултатите от тестовете се очакват през декември и ще бъдат обективни и строги.

Липса на съгласие по редица въпроси

Министър Трайков коментира, че не може да посочи кога страната ни ще се произнесе окончателно по бъдещето на проекта за втора атомна централа. „Ще се произнесем окончателно, когато всичко бъде ясно и когато сме постигнали съгласие с партньорите си“, заяви той. От думите на енергийния министър обаче стана ясно, че партньорът ни - руската държавна компания „Росатом“, не е изразила готовност да работи по важните въпроси, каквито са безопасността на бъдещите мощности и тяхната цена. „По цената няма съгласие, няма и ясно разбиране как ще се промени тя вследствие променените изисквания за безопасност“, каза Трайков. Според него след ядрената криза в Япония всички държави са започнали преосмисляне на своите ядрени проекти. Яд-

По цената няма съгласие, няма и ясно разбиране как ще се промени тя вследствие променените изисквания за безопасност

Трайчо Трайков, министър на икономиката, енергетиката и туризма

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

рените рискове, които носи един проект, са променили тяхната стойност и сега трябва да се имат предвид и сумите на евентуалните щети, които би предизвикала една авария. Трайков посочи, че една авария може да нанесе щети за поне 100 млрд. USD, а това е сума, която никой застраховател не би се наел да покрие.

В края на годината или първи юни

Паралелно с желанието на правителството да се съобрази с новите критерии за безопасност то трябва да се съобрази и с подписания наскоро Документ 12 от бившия изпълнителен

Проверки за сигурност Централите сами ще си правят стрес тестове

► Стрес тестовете на атомните централи в ЕС

ще се извършват от оператора на всяка централа, а резултатите ще бъдат проверявани от регулиращия орган на държавата. Това са решили европейските енергийни министри по време на срещата им в Будапеща, където беше обсъдено и развитието на енергийния сектор на

ЕС до 2050 г. Критериите за стрес тестовете ще бъдат одобрени от Европейския парламент през юни.

► Очаква се към края на годината стрес тестовете да приключат и резултатите от тях да станат ясни в началото на 2012 г.

директор на НЕК Красимир Първанов. Въпреки че отказа да го коментира, Трайчо Трайков заяви, че страната ще направи опит да спазва срока от 1 юни за парафиране на споразумение с „Росатом“. „Ние ще положим най-добри усилия и ще

спазим нашия ангажимент по всичко, което сме подписали“, каза министърът с ресор енергетика. Все пак той подчерта, че решението трябва да се вземе на основа на истинските и пълни разходи, които са извън икономическите параметри на

проекта и включват новите изисквания за безопасност. „След като вземем решение, че приемаме всички рискове, ако това е добра икономическа сделка, си заслужава да я довършим“, заяви Трайков.

Елена Пулчева

Експерти спориха върху енергийната стратегия на България

Депутати и работодатели поискаха да знаят как точно ще бъде изпълнена енергийната стратегия на страната

Енергийната стратегия на България до 2020 г. крие един съществен недостатък - в нея не е разписан график на осъществяването на конкретните цели и отговорните лица, които да се заемат с тях. Това стана ясно вчера в икономическата комисия към парламента, където се обсъди стратегията, изготвена от експерти на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Къде са ни пътните карти за енергийни проекти

Забележки по съдържанието на самата стратегия липсваха. Според депутата от Коалиция за България

► Енергийната стратегия на България до 2020 г. тръбна да има подробни пътни карти за изпълнението на всеки един енергиен проект, категорични бяха вчера всички, които присъстваха на обсъждането в парламента

Петър Димитров това е така, защото стратегията дава рамката за развитие на енергетиката, но не и пътя, който трябва да бъде изминат. По думите му никой няма против пожелателните

цели, които той самият подкрепя. Представители на бизнеса и работодателските организации подкрепиха идеята, че към стратегията трябва да има изготвени пътни карти. Димитров по-

сочи редица въпроси, които трябва да бъдат уточнени - ще има ли АЕЦ „Белене“, ще се удължава ли животът на пети и шести блок в АЕЦ „Козлодуй“, ще се построят ли нови седми и осми ре-

актор на съществуващата площадка там и др. Червеният депутат подчерта, че няма никаква яснота и по отношение на газовите ни хранилища в Чирен.

Кой не си е подготвил домашното

След като енергийната стратегия беше обсъдена в комисията, стана ясно, че депутатите и гостите не са били напълно подготвени. Енергийният министър Трайчо Трайков отрече липсата на подготвени пътни карти за реализацията на енергийната стратегия. Той уточни, че експертите от неговото министерство са изработили многобройни подсекторни стратегии и пътни карти за всеки отделен проект, който ще бъде реализиран в следващите години. Трайков коментира, че „който очаква всичко да е на едно място, просто не си е направил труда да се запознае с целия обем на

документацията“.

Предложения от бизнеса и синдикати

Представители на бизнес и работодателски организации предложиха някои допълнения към стратегията. Депутатите от икономическата комисия пък си дадоха една седмица за предложението и обещаха отново да бъде разглеждана следващата седмица. Според Кирил Желязков от Българската стопанска камара стратегията трябва да предвижда ценови стимули при използването на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за битови нужди. Според Александър Кънев, който е зам.-председател на миньорската федерация към КНСБ, стратегията трябва да разгледа бъдещето на въглищата. Той заяви, че трябва да има повече яснота по бъдещето на ТЕЦ „Марица Изток 4“ и ТЕЦ „Марица Изток 1“.

ПДИ: Нужни са промени в закона за достъп до информацията

Институциите масово крият обществена информация, сочат изводите от годишния доклад на програма „Достъп до информация“

Нужни са промени в приетия през 2008 г. Закон за достъп до обществена информация, защото към момента липсва единен орган за наблюдение и контрол по прилагането на закона, както и санкции в случаите на мълчалив или директен отказ да се предостави информация, без да има законови причини за това. До този извод са стигнали специалистите от Програма „Достъп до информация“ (ПДИ), които представиха своя годишен доклад за състоянието на достъпа до информация в България.

„Всяка година представяме доклада и отчитаме минимален напредък в практиките за предоставяне на обществена информация, който се дължи основно на нарастващия брой на търсещите информация граждани и медии и натиска, който те оказват.

Тази година обаче стигнахме до извода, че това не е достатъчно. Има нужда и от законови промени, за да тръгнат напред нещата“, каза изпълнителният директор на ПДИ Гергана Жулева.

Информацията като браз на чиновника

Наблюденията на неправителствената организация показват, че българските институции все още масово не предоставят на своите интернет страници финансова информация - бюджети, отчети и др., както и договорите по обществените поръчки, имотни декларации и декларации за конфликт на своите служители и други документи от обществена важност.

В същото време е твърде разпространена практика да се прилага мълчалив отказ или директно да се отказва достъп до информация. Още по-често пък предоставяната информация се бави, непълна е, а не са редки и случаите, в които служителите отказват да съдействат на търсещите информация, за да подадат коректно заяв-

ленията си. „Трябва да бъде записано като ангажимент на служителите да подпомагат граждани и организации в търсенето им на информация, както и да се разпишат реални санкции за непредоставянето на такава“, каза и адвокат Александър Кашъ-

мов от ПДИ.

Нужда от промени

В момента отговорността да следи за прилагането на закона е прехвърлена към отдел в Министерския съвет, но реално контрол не се упражнява. Ето защо

е нужно да бъдат посочени конкретна институция и лица, които да поемат отговорността, включително и за онлайн публикуването на информация, а не само по заявленията за достъп до такава. „Трябва да се разпишат и санкции и наказания.

98

▶ жалби и писмени защиты в съда е завел ПДИ през 2010 г. в подкрепа на граждани, на които е отказан достъп до информация, което е рекорден брой

Нищо не следва в момента, ако дадена институция откаже да даде информация, без да има законен повод за отказа си. Единственият начин е да се заведе дело“, обяснява Кашъмов. По думите му има разписана само глоба за служител, отказал да предостави информация, която е до 100 лв. Но абсурдното е, че институциите трябва да глобят сами себе си, което за годините, в които действа законът, не се е случвало нито веднъж.

От ПДИ посочиха като проблем и факта, че вече втора година правителството не предприема никакви стъпки за ратифицирането на Конвенцията за достъп до официални документи на Съвета на Европа.

Ани Когжаубанова

Искаме промени в закона, защото масово има мълчаливи откази, бавене, дори понякога се пречи на търсещите информация да получат такава. Няма контрол, няма и санкции за такива практики. Малкият напредък в някои области се компенсира с други големи стъпки назад, като например готвените промени за ограничаване на информацията в Търговския регистър

Александър Кашъмов, директор на правния отдел на ПДИ

Гергана Жулева, изпълнителен директор на ПДИ

Ние не искаме от държавата да оповестява договори, които тя смята, че по една или друга причина трябва да останат тайна. Става дума за информация за елементарни неща, която е трудно да се получи. Информация, която гражданите искат, за да бъдат активни участници в публичния живот, да са информирани и да влияят на посоката на развиваните политики в страната, та дори и само за да са по-ефективни в работата си

В съда АЕЦ „Белене“ - скрито на всяка цена

▶ Един от интересните съдебни случаи с участие на ПДИ е искането на директора на Института за зелена икономика Петко Ковачев на информация за икономическата обосновка на проекта АЕЦ „Белене“.

▶ Шестте му заявления първо са пренасочени от икономическото минис-

терство към Българския енергиен холдинг (БЕХ), и Националната електрическа компания (НЕК), а впоследствие двете компании отказват да предоставят информацията с мотив, че те като търговски дружества не са субекти, задължени по закона, въпреки че са изцяло държавна собственост.

▶ Казусът влиза в Софийския административен съд, но магистратите оправдават двете дру-

жества, използвайки омалозоваване: НЕК наистина работи в обществен интерес, но не е държавна собственост, а собственост на БЕХ, който пък е държавна собственост, но не работи в обществен интерес. Делото ще продължи на по-горна инстанция. Показателно е обаче, че когато държавата не желае да покаже даден документ, макар и да е длъжна по закон, има достатъчно вратички това да си остане така.

НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ
ГАЛЕРИЯ АКАДЕМИЯ
София 1000, ул. „Шиялка“ 1

ПОСОЛСТВО НА ФРАНЦИЯ
ПАТРИК САНДРЕН
представят

02.05-15.05

Льо ФРЕНОА

НАЦИОНАЛНО СТУДИО ЗА СЪВРЕМЕННИ ИЗКУСТВА

ПОВЕЧЕ ОТ 80 МЕЖДУНАРОДНИ ТВОРБИ

С любезното съдействие на:

SOCIETE GENERALE ЕКСПРЕСБАНК

TECHNOPOLIS

TANIA et OLIVIER RAPPO

и други партньори: AIRFRANCE, COMPTON, JAZZ, и др.

2011 - прожекцията се от

Докато българските филми се радват на безпрецедентна посещаемост, производството им е преустановено

Ако ви питат за какво протестира киноголдията в България, сигурно ще отвърнете: "Каквото и да ми говорят, знам, че става дума за пари."

Да, поводът за протеста наистина е в парите - съкращаването на бюджета за филми поне с 50% и създаването на един параграф, който даваше право на държавата да вдигне ръце от киното.

Липса на комуникация

Причината обаче е много по-комплексна. След месеци мъчителни преговори през декември беше сключено споразумение между филмовата гилдия и Министерството на културата, че през 2011 г. ще бъдат изградени финансова рамка и стратегия за развитието на филмовата индустрия и на българската култура като цяло. В продължение на четири месеца комуникацията между правителството и гражданския сектор беше почти преустановена до 27 април, когато министър-председателят издаде заповед стратегията да бъде изготвена в срок от 12 работни дни. В работната група, назначена за целта, липсват представители от комисията за култура и от много министерства, които е трябвало да бъдат включени в този процес. Липсва и почти целият юридически екип на кинодейците. Работата по изграждането на стратегията е възложена предимно на гражданите.

Причината за протеста е и в нежеланието на правителството да разбере как функционира европейското кино. Всички български продуценти са категорични, че в Европа пазарите са малки и няма начин киното да съществува без подкрепа от държавата. Възвръщаемост на пазара има само при аудитории с над 60 млн. зрители. И ако в Америка това е възможно, в най-бедната европейска държава просто няма как да се случи.

Европа не е Америка

"Българското филмопроизводство не може да бъде на

комерсиален принцип. Всеки опит да се зададе въпросът "Ама какво връщате вие от (държавните) пари?", получава отговор, че не ни е работа да връщаме тези пари", казва режисьорът и продуцент Росица Вълканова.

Въпросът за българското кино не е въпрос на пари. Проблемът е другаде - в хаоса на законите, правени про форма, в незаинтересоваността на правителството, в бюрократичната инертност на чиновниците му и в липсата на диалог с гражданския сектор.

"Бюджетът не е решаващ фактор. Въпросът е, че (в Европа) има отношение, има стратегия, има политика на мислене. И затова има и видимост на филмите", казва Мира Сталева, продуцент и заместник-директор на "София Филм Фест".

И въпреки че 70% от инвестираните във филмопроизводството средства се вливат обратно в икономиката ни, стойността на киното е съвсем друга. То не е обикновен комерсиален продукт. Характеристиката на пазара в областта на културата и в реалния сектор е много различна. Филмите преди всичко са продукт, който представлява имиджа на страната.

Тази година без кино

Заради неуредиците в закона Националният филмов център няма сесия за нови проекти, което означава, че през 2011 г. няма да излезе нито един филм. Възпрепятстването на произвеждането на 7 филма на година, което е заложено в Закона за филмовата индустрия, означава, че се удря пазарат. "А за захранването на този пазар са нужни поне 12 игрални филма годишно", твърди Диана Андреева от Обсерваторията по икономика на културата.

Тази година имаме два селектирани филма в Кан - "Островът" на Камен Калев и "Аве" на Константин Божанов. "Кецове" на Иван Владимир и Валери Йорданов е включен в селекцията

Произведени филми на година по страни

Индия **946**
САЩ **611**
Франция **203**
Италия **134**
Испания **133**
Великобритания **132**
Германия **121**
Швейцария **44**
Швеция **40**
Турция **27**
Гърция **22**
Румъния **21**
Полша **17**
Чешка република **16**
Сърбия и Черна гора **14**
Словения **7**
България **7**

Източник: IMDb

Интервю Билиана Томова, доцент по финансиране на култу

Явно работата ни

Ръстът при депозитите ще е с по-бавни темпове

►Защо според вас срокът за изготвяне на стратегията е толкова кратък?

- Този въпрос според мен трябва да се зададе по-скоро на Министерството на културата, защото ние също сме безкрайно учудени. Ето защо можем само да предполагаме. Явно трудът на нашата работна група е без значение. Тоест каквото и да създадем ние, няма да има значение. И подобно отношение няма да е прецедент. При закона за авторското право имаме ясно противоречие между това, което предложи работната група, и това, което излезе пред комисията по култура, че е предложила. Такава подмяна не би била прецедент и сега.

►Как ще коментирате позицията на комисията по култура, че работната

” **Задача за изграждане на национална стратегия е поставена на работната група от декември миналата година. Още тогава започнаха разговорите в работната група между киноголдията, комисията по култура и Министерството на културата. Тогава се набелязаха цели и представителите на работната група казаха, че може да се подготвят в този срок. Не виждам защо го смятат за кратък.**

След отмяната на Параграф 83 от Конституционния съд остава старият закон. Сега следва министерствата на културата и на финансите да излязат с предложение за отпускане на допълнителни средства. Тоест от 10 млн. лв. субсидията ще стане 13.5 млн. На този етап 3.5 млн. е максимумът, който може да бъде отделен, тъй като бюджетът е приет и средствата са разпределени по пера в Министерството на културата.

Даниела Петрова,

председател на комисията по културата, гражданското общество и медиите

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

МЕНЯ

СНИМКА SHUTTERSTOCK

рата и председател на работната група

е без значение

група знае за изготвянето на стратегията още от декември и е казала, че може да я подготви в този срок?

- Протоколираните записи на нашите преговори в Министерски съвет опровергават тези твърдения. Те са абсолютно неверни. Ние четири месеца чакаме да бъдат създадени тези работни групи, в които трябваше да са отразени и хоризонталните връзки между различните министерства - от създаването на филма през промоцията, показва, финансовата и кинорежата. Първо, няма работна група. Ние няколко пъти предлагаме изключително широк състав, за да бъдат обхванати всички тези взаимозависимости. А сега отпаднаха групите за авторското право, за промоцията, всички юристи. Каква законодателна рамка ще създаваме?

► **Реално ли е стратеги-**

ята да бъде изготвена в този срок?

- Стратегията не е лиричен текст. Тя е израз на политическа обвързаност и воля. За да бъде устойчив, този национален документ създава финансова и юридическа рамка, посочва приоритети и всичко това в определени срокове. Ние 4 месеца сме в очакване да започне всичко това. И най-накрая трябва просто ей така да се направи нещо за 12 дни. Това говори за един про форма подход.

► **Какви ангажменти поеха Министерството на културата и комисията по култура през декември и спазиха ли ги?**

- Бяха поети ангажменти за ежемесечно обсъждане в парламента как ще върви работата по стратегията. Явно целта е да се избегнат подобни публични дискусии. Защото, ако трябва да направиш нещо за 12 дни, естествено че всякакви де-

Какво се спази от споразумението между Министерството на културата, комисията по култура и филмовата гилдия от 14 декември 2010 г.:

- ✓ Министерът на културата да освободи изпълнителния директор на Националния филмов център.
- ✗ Да бъде приет закон за изменение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2011 г., който да отмени Параграф 83.
- ✗ Да се направят изменения и допълнения на Закона за радиото и телевизията в посока на приетия проектозакон от Министерския съвет от декември 2009 г.
- ✗ Да се осигури покриване на задълженията на ИА "Национален филмов център" и изпълнение на чл. 17, т. 1 от Закона за филмовата индустрия за 2011 г. при спазване на текста, приет през 2007 г., с целеви средства от централния бюджет.
- ✗ Министерството на културата, Министерството на финансите,

парламентарната група на ГЕРБ и гражданският сектор да разработят през 2011 г. следните документи: финансова рамка за българската култура, проектозакон за държавен фонд "Култура" с механизми за алтернативни източници за финансиране, проектозакон за фонд "Българско кино", стратегия за развитие на културата.

- ✗ Да се състави работна група по Закона за изменение и допълнение на Закона за авторското право с представители на организациите за колективно управление на права.
- ✗ Министерът на културата да възстанови работата на работната група за статистическа рамка в сферата на културата.
- ✗ Министерът на културата да възстанови работната група за създаване на артлотария в полза на българската култура.

7.6

► **млн. лв е корекцията в бюджета, която очакват кинодейците след отмяната на Параграф 83**

0

► **са новите филмови проекти от пролетта на миналата година**

Защо наричаме грижата за планетата проблем, а не бизнес възможност?

Форум Бизнес
14 май 2010
Модерен театър, София
www.gorichka.bg

Гърция въведе таван на цените на бензина в някои области

Цените на дребно в 13 области в южната ни съседка се движат от 1.722 до 1.788 EUR за литър

Гръцкото правителство от вчера наложи таван на цените на горивата. Ценовият праг е валиден за 13 области в страната - Цикладските острови, Корфу, Лесбос, Фокида, Додеканезите, Кефалония, Самос, Хиос, Ласитиу, Ретимнос, Гревена, Еврос и Евритания. Таван на цените на горивата на едро пък е наложен в пет области, като ограничението ще е в сила, докато това е необходимо. Подобна мярка имаше и у нас, която беше в сила един месец и която отпадна в началото на тази седмица.

Все по-нагоре

След наложените ограничения цените на горивата на дребно в 13-те области в южната ни съседка се движат от 1.722 до 1.788 EUR за литър, докато в петте области цените на едро ще варират от 1.654 до 1.718 EUR за литър. Според гръцкия министър на развитието Михалис Хрисохоидис засега не е нужно да бъде налаган таван на цените на горивата, който да важи за територията на цялата страна. Плановите за въвеждане на такива мерки бяха обявени още преди Великден. Регулирането

ще продължи неопределено време, коментира Михалис Хрисохоидис.

Причини

За сравнение декември 2009 г. литър бензин в Гърция струваше 1.08 EUR, към 31 декември 2010 г. цената вече беше 1.59 EUR за литър, а през април тази година литър бензин се продаваше за 1.80 EUR. Основната причина за поскъпването на бензина е увеличаването на данъците, въведени от правителството в опит да стабилизира бюджетния дефицит. Сред другите причини е покачването на цените на петрола по световните пазари.

Негативната реакция не закъсня. Собствениците на бензиностанции са категорични, че няма да се примирят с решението на правителството и ще протестират.

Разсрочване

На фона на мораториума на цените на бензина Гърция поиска нова разсрочка по кредита от ЕС и МВФ. Страната получи 110 млрд. EUR помощ от Евросъюза и фонда в замяна на строги фискални ограничения. Според чужди анализатори това е поредният сигнал, че положението е доста сериозно и Гърция няма да може да избегне реструктурирането на държавния дълг, който е в размер на 330 млрд. EUR. ■

► За една година бензинът в Гърция е поскъпнал с близо 70 евроцента

СНИМКА BLOOMBERG

Португалия се договори да получи 78 млрд. EUR от ЕС и МВФ

► Планът не налага нови мерки за пестене на средства през тази година, нито незабавно намаляване на по-ниските пенсии или заплатите в държавния сектор, подчерта премиерът на Португалия Жозе Сократиш

СНИМКА REUTERS

Бюджетният дефицит на страната трябва да се свие от сегашните 9.1% до под 3% през 2013 г.

Португалия постигна споразумение с Европейския съюз и Международния валутен фонд за спасителен план, обяви премиерът Жозе Сократиш. Лисабон ще получи 78 млрд. EUR в рамките на три години. Срещу финансовата инжекция правителството прие план, според който бюджетният дефицит трябва рязко да се намали от сегашните 9.1 до 5.1% в края на тази година, 4.5% през 2012 г., а година по-късно той трябва да падне под ключовия лимит на ЕС от 3%. Очаква се на 16 май финансовите министри на страните от ЕС да гласуват плана. Предвижда се МВФ да предостави една трета от средствата.

Заради бюджетната и икономическата несигурност в

страната рейтингът на Португалия беше намален и от трите водещи рейтингови агенции Moody's, Fitch и S&P. Според Moody's има риск правителството да не успее да постигне целта си и да намали бюджетния дефицит в периода 2011-2014 г.

Има и по-зле

Сократиш приветства пакета като победа и подчерта, че условията му са по-леки от тези, наложени на другите две страни от еврозоната, които поискаха финансова помощ - Гърция и Ирландия. Планът не налага нови мерки за пестене на средства през тази година, нито незабавно намаляване на по-ниските пенсии или заплатите в държавния сектор, подчерта Сократиш. Най-ниските пенсии дори ще бъдат увеличени. В Португалия витаеха страхове, че евентуален помощен пакет ще засили бедността в най-бедната

страна в Западна Европа. Лидерът на опозиционната Социалдемократическа партия Педру Пасуш Коелю, който вероятно ще спечели предсрочните избори, потвърди подкрепата си за спасителния план, като го нарече "жизненоважна, макар и депресираща мярка".

На 180 зрагуса

Само допреди два месеца португалското правителство начело с премиера непрекъснато отричаше, че ще искат спасителен финансов пакет. В края на март тази година премиерът Сократиш беше категоричен, че страната му не се нуждае от финансова помощ. "Португалия не се нуждае от финансов спасителен план и аз ще поддържам позицията си по въпроса в защита на страната ми", коментира тогава той. По думите му Португалия трябва да докаже, че може да се справи сама с проблемите си. ■

Разходи

30

► хил. лв. дневно струва издръжката на Националния дворец на културата според досегашния му изпълнителен директор Христо Друмев

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

НДК: Комунизмът си отива

След повече от 20 години извън времето и пространството най-после Националният дворец на културата ще стане търговски субект

Последният бастион на комунизма в България падна. Съществуващият досега като нерегламентираното в никой закон творческо-стопанско обединение "Национален дворец на културата" става еднолично акционерно дружество с държавно участие. Това реши Министерският съвет на вчерашното си заседание.

"Национален дворец на културата - Конгресен център София" ЕАД ще се управлява от държавата в лицето на Министерството на финансите (което впоследствие ще бъде заменено от Министерството на културата) и от петчленен съвет на директорите. Дългогодишният директор на обединението Христо Друмев вече няма да е начело на най-голямата културна институция в страната.

Извън закона

С вчерашното си решение правителството изпълни едно от предизборните си обещания да реструктурира НДК и да разреши въпроса с неговото стопанисване. Статутът "творческо-стопанско обединение", който дворецът получава при построяването му през 1986 г., е запазен и до днес, въпреки че такава форма на фирмено управление не съществува. Уреждането на проблема беше

отлагано от всички правителства от промените насам. Според досегашния директор Христо Друмев в края на март 1991 г. е спряна издръжката на НДК от държавния бюджет и дворецът е трябвало да се справя сам с огромните разходи за поддръжка и културни програми. Заради особеността на НДК обаче е факт, че приходите на организацията не са били отчитани и контролирани от никого. Финансовият министър Симеон Дянков определи обединението като "много неясен юридически субект, който не е давал отчети и не е плащал корпоративен данък". По думите му нарушенията в НДК са толкова големи, че финансовият инспекторат възнамерява да напише наръчник как по различни начини може да се наруши Законът за обществените поръчки. Друмев пък посочи, че провежданите на всеки 3-4 години одити никога не са откривали нарушения.

Сигурна рецепта

Седемдесет и девет годишният Христо Друмев беше начело на културната институция от 1988 г. Фактът, че "оцеля" при цели 13 правителства, си има предистория. От 1959 до 1990 г. той е бил секретен сътрудник и агент към различни отдели на

Държавна сигурност, като се е подвизавал под псевдонимите Драганов и Борил. Рецептата му за запазване на управленския пост след промените е: добри отношения с новите власти. Според очевидци винаги, когато премиери са посещавали НДК, те са били посрещани лично от шефа на двореца. Силните на деня са се радвали и на други предимства, като преференции при ползването на зали за събития, твърдят източници на в. "Пари".

Приватизация или не

НДК няма да променя предмета си на дейност и няма да се приватизира, категоричен беше Дянков. "Не е това целта, а да има прозрачност и отчетност", посочи той. Според Христо Друмев обаче промяната на статута на НДК може да се окаже поредният опит за приватизация. Известен като противник на продажбата на двореца на частно лице, той прогнозира ликвидирването на институцията като културен център при такъв сценарий. Според него сигнал, че приватизацията остава отворен вариант за НДК, е това, че всички в новия съвет на директорите са финансиста и одитори и нямат връзка с културата.

Излика Филипова

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Директори Кой ще управлява НДК

► Освен на представител на гържавата ръководството на НДК ще бъде поверено на петчленен съвет на директорите с петгодишен мандат. Трима от членовете бяха обявени вчера.

► Тодор Влаичев е бил

генерален мениджър на "И Еф Джу Пропърти Сървисиз" и член на борда на директорите. Преди това е работил в "ПрайсуотърхаусКупърс" - България. Сертифициран одитор и оценител.

► Мариана Чолакова е управител на "Сол Комюникейшънс", която се занимава с консултиране на чуждестранни инвеститори. От 2008 г. е представител на Германско-българската

индустриално-търговска камара за район Южен Централен със седалище в Пловдив.

► Десислава Бинева е изпълнителен директор на Съюза на издателите в България. Завършила е връзки с обществеността в СУ и е специализирала мениджмънт на малки и средни предприятия, кризисен ПР и комуникационно управление. Дипломиран вътрешен одитор.

Мнение

Държавата не е майка, а мащеха

Твърденията, че в НДК не е имало никаква отчетност, са глупости. До 31 март 1991 г. бяхме на издръжка на държавния бюджет, след това финансовото министерство ни каза "оправяйте се". Държавата не е майка, а мащеха. На всеки 3-4 години ни се правят одити и никога не са откривани нарушения.

Издръжката на НДК е ежедневна борба. Тя излиза по 30 хил. лв. дневно. Само електричеството ни струва по

Христо Друмев, досегашен изпълнителен директор на НДК

Това може да се окаже поредният опит за приватизация

1.6 млн. лв. на година, а парното ни е 800 хил. лв. Отделно от това са разходите за вода, телефони, за ремонти. Да не говорим за културната програма.

Винаги съм бил против приватизацията на НДК, тъй като никой купувач няма да осигури такава културна програма. Просто НДК няма да бъде повече културен център. Вижте новия управленски състав, в него няма нито един човек, който да се занимава с култура. Това са финансиста и одитори. Това може да се окаже поредният опит за приватизация. Но в умните страни приватизация по време на криза не се прави. ■

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

БДЖ ще се спасява от фалит с четири реформи

Приватизация на товарните превози е сред идеите за реструктуриране на холдинга и това е едно от изискванията на Световната банка за отпускането на кредит

С реформи в четири основни направления ръководството на "Холдинг БДЖ" възнамерява да спаси държавните железници от фалит и да отговори на изискванията на Световната банка за спасителния заем. Планът за реструктуриране и финансово стабилизиране на компанията предстои да бъде подложен на широка обществена дискусия, първата стъпка от която беше провеждането на кръгла маса с участието на либерални икономисти и представители на спедиторския бизнес.

Реформите

На първо място реформите предвиждат реструктуриране на сегашната сложна административна схема чрез премахване на излишните звена и прехвърляне на всички активи и опера-

тивни дейности към двете дъщерни дружества - пътнически и товарни превози. Като отговорност на централната администрация се предвижда да останат само стратегическите решения и финансовият контрол над дейността на двете дружества.

"Най-големият проблем с тази наследена от нас организационна структура е, че не позволява да се преследват положителни финансови резултати", коментира Владимир Владимиров, председател на съвета на директорите на холдинга. Той отбеляза, че практиката да се отдават активи и подвижен състав под наем от едни дружества в холдинга на други създава оборот от около 600 млн. лв. годишно, което води до безсмислени начислявания на ДДС.

Реформата предвижда и разпродаване на натрупаните поради лошо управление излишни активи. Като пример за такива бяха дадени товарните вагони, които са около 11 600, при положение че за дейността на БДЖ са нужни само 5000. От БДЖ уверяват, че тази първа част от реформите ще бъде довършена в рамките на няколко месеца, тъй като за довършването й остават само технически подробности.

Втората мярка предвижда реструктуриране на дълговете на БДЖ, което ще се осъществи чрез повишаване на капитала. Средствата ще бъдат осигурени с държавно гарантиран заем от Световната банка в размер на 460 млн. лв., като лихвите по него ще са по-ниски от усреднените лихви, пла-

щани от БДЖ в момента. "С това опасността от фалит ще бъде премахната и БДЖ ще може да функционира нормално", отбеляза Владимиров.

От железниците отчитат, че през миналата година са въведени над 70 конкретни мерки за оптимизиране на дейностите и намаляване на разходите, а за 2011 г. се планират още 90. Тези мерки трябва да доведат до това дружеството да не е на загуба през 2014 г.

Като цел за същата година е поставено и достигане на 60% от средноевропейската производителност на труда. От БДЖ отчитат, че загубата за миналата година е спаднала на 47 млн. лв. при 69 млн. за 2009 г., а за първото тримесечие на 2011 г. е отбелязан спад на загубите в размер на 7 млн. лв. Увеличението на превозите на товари пък е довело до увеличаване на приходите от тази дейност с 3.6 млн. лв.

Последната мярка предвижда преосмисляне и прецениране на договора с държавата за инвестициите в пътнически превози и цялостното им развитие в България, тъй като действителният в момента "не е реалистичен от финансова гледна точка". За целта ще бъде извършено обстойно проучване на пазара, за да се определи какви всъщност трябва да са инвестиционните политики в сектора.

Владимир Владимиров,
председател на съвета на директорите на "Холдинг БДЖ"

„Големите задължения на БДЖ са натрупани поради погрешна политика да се взимат заеми за закупуване на активи, като по принцип е задължение на държавата да осигурява средства за това. Едно дружество, което е на субсидия и фактически никога не излиза на печалба, няма как да погасява заеми

Георги Ангелов,
старши икономист в Институт "Отворено общество"

„Планът за реструктуриране е най-доброто нещо, което се е случвало на БДЖ през последните 20 години. Компанията за първи път осъзнава, че се намира на конкурентен пазар, където трябва да се бори за всеки клиент, и не трябва да се държи така, сякаш продължава да е монополист

Петър Ганев,
старши икономист в Институт за пазарна икономика

„Социалната функция на БДЖ трябва да се изчерпва в осигуряване на превози на преференциални цени, а не в осигуряването на заетост. Планът дава някаква надежда за стабилизиране на БДЖ, но е необходима максимална прозрачност за всяка стъпка и действие на компанията

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Планове за бъдещето

От БДЖ също така обявиха, че част от идеята за реструктуриране, както и едно от изискванията на Световната банка е бъдещата приватизация на товарните превози, за което вече се предприемат стъпки. "Приватизирането на товарния превозвач ще позволи там да се извършват промени, които държавната компания трудно би

могла да реализира, а една частна фирма може да направи от товарните превози много печеливша компания", отбеляза Владимир.

В близко бъдеще от железниците планират да повишат драстично контрола за пътуване без билет, да осигурят интернет в някои влакове и да въведат онлайн резервация на билети, която вече е в експериментална фаза.

Филип Буров

Заемът

► Миналия месец депутатите одобриха заем от 140 млн. лв. за "Холдинг Български гържавни железници" ЕАД. Кредитът ще бъде отпуснат от Българска банка за развитие и ще бъде гарантиран от гържавата. Срокът му е шест месеца, а лихвата

- 5.15%.

► Парите ще бъдат върнати, след като гържавните железници получат 460 млн. лв. заем от Световната банка, който трябва да бъде отпуснат през лятото. Парите от този заем ще се използват за погасяване на други задължения и за ремонт на локомотиви и вагони.

Застрахователните стикери слизат от колите окончателно

Министерският съвет одобри промени в Кодекса за застраховането, с които се премахват "пасивните маркировки", а "Гражданска отговорност" ще се плаща на един транш

Стикерите, с които застрахователните компании маркират автомобили със заключени полици в тях, слизат от колите окончателно. На вчерашното си заседание правителството одобри проект на Закон за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането, като с промените се цели прекратяване на практиките по налагане на задължително изискване от страна на застрахователи за поставяне на "пасивни маркировки", представляващи знаци, стикери или други белези, върху дадено моторно превозно средство.

Причини

Предлаганите мерки са насочени към осигуряване на прозрачност в отношенията потребител на застрахователна услуга - застраховател чрез премахването на външни, междинни структури и лица, свързани и по определен начин част и условие за влизането в сила на застрахователния договор и осигуряване на покритие по определени рискове, като например риска "кражба" по застраховка "Автокаска", съобщиха от МС.

"Стикерите в застраховането вече няма да има и "Гражданска отговорност" ще се плаща на един транш", каза пред журналисти в Министерския съвет Симеон Дянков, вицепремиер и министър на финансите.

Историята на стикерите

Казусът със стикерите при "Каско" се проточи почти година. Голяма част от застрахователите винаги са подкрепяли идеята като мярка, с която наистина ще се подобри пазарът. Основните играчи в автозастраховането обаче винаги са изразявали мнение, че подобно решение няма да

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

има ефект. "Не очаквам да има преразпределение на пазарни дялове, а решението е вече калкулирано в очакванията на застрахователните компании", коментира изпълнителният директор на "Бул инс" Стоян Проданов.

За премахването на лепенки се изказа и вътрешният министър Цветан Цветанов. Преди той обяви, че маркирането трябва да отпадне, защото лепенките са сред сигналите, които се дават към криминални структури. Доводът е, че по лепенките престъпниците разпознават на кои коли могат да посягат и на кои не.

Малко наказания

Неспазването на забраната от страна на лицето, което управлява автомобила, ще се наказва с глоба от 50 лв. Застраховател, който извър-

ши или допусне извършването на това нарушение, ще се наказва с имуществена санкция от 30 до 60 хил. лв., а при повторно нарушение - от 60 до 120 хил. лв.

Контролът по спазването на тази мярка ще бъде на КФН по отношение на застрахователите и техните търговски практики и на Министерството на вътрешните работи по отношение на водачите на моторни превозни средства, които въпреки въведената забрана и ограничения продължават да поставят върху моторните превозни средства индикации за наличието на сключена застраховка "Автокаска".

Без вноски

Изплащането на застраховката "Гражданска отговорност" на моторните превозни средства наведнъж

беше сред изненадващите промени, залегнали в плановете за промени на кодекса. Разсроченото плащане беше въведено като форма за подобряване проникването на ГО сред автомобилите в движение, но доведе до сериозно изменение, а в същото време увеличи административните разходи на компаниите.

"Премахването на разсроченото плащане ще има много добро влияние върху компаниите, тъй като ще понижат административните разходи и ще им позволи да набират повече резерви", обясни Стоян Проданов.

Доста анализатори обаче приемат, че единното плащане ще затрудни още повече клиентите и може да доведе до спад в обхвата на застраховката.

Мирослав Иванов

Коментар

Не мисля, че ще има спад в цените

Подобни промени са вече калкулирани и в очакванията на пазара, и в плановете. Затова предполагам, че едва ли ще има някакво измемние, включително и на пазарния дял. Всичко това по отношение на "Каското".

Премахването на плащането на ГО на няколко вноски обаче ще има мно-

Стоян Проданов, изп. директор на "Бул инс"

Премахването на плащането на ГО на няколко вноски ще има много добро влияние върху компаниите

го добро влияние върху компаниите, тъй като ще понижат административните разходи, компаниите ще набират повече резерви.

Не мисля, че ще има спад в цените, тъй като тази застраховка доста дълго време се движи на границата между социалните възможности и реалните нужди.

Пари BONNIER Business Press International

Очаквайте на 31 май списание

БАНКИ И ФИНАНСИ

ТЕМИ • БЪДЕЩЕТО НА БАНКИРАНЕТО • ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2011 Г. • ЖЕНИ VS. МЪЖЕ БАНКЕРИ • ЕБВР И КРЕДИТНИТЕ ЛИНИИ ЗА БЪЛГАРИЯ • БАНКИТЕ И ТЕХНОЛОГИИТЕ • КОЛКО СТРУВА КРИЗАТА НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ? • ТЕНДЕНЦИИ В БИЗНЕСЪТ НА ЛИЗИНГОВИТЕ КОМПАНИИ • ПОТЕНЦИАЛЪТ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ КОМПАНИИ

Заявете вашата реклама до 13 май на тел. 4395856, 0882220065, denica.zareva@pari.bg

“Монбат” ще разпредели 6.5 млн. лв. дивиденди

Акумуляторният производител отчита 40% ръст на приходите от продажби през 2010 г.

Производителят на акумулатори “Монбат” планира да разпредели 6.5 млн. лв. от печалбата за 2010 г. като дивиденди. Това става ясно от материалите към поканата за свикване на общо събрание на акционерите на 27 юни. Акционерите ще гласуват и допълнително възнаграждение за ръководството на компанията.

Право на гял

За миналата година компанията отчете 14.6 млн. лв. печалба по Международните счетоводни стандарти. Останалите 8.1 млн. лв. ще бъдат заделени във фонд “Резервен”. “Дивиденди се предвижда да бъдат раздадени и догодина съгласно решението ни да разпределяме минимум 35% от печалбата сред акционерите”,

каза председателят на управителния съвет на “Монбат” Атанас Бобоков за в. “Пари”.

Продажби

За 2010 г. “Монбат” отчита 40% ръст на нетните приходи от продажби, които достигат 160.9 млн. лв. спрямо 114.8 млн. лв. за предходната година на консолидирана база. Общо 16.5 млн. лв., или 10.27%, от продажбите са реализирани на вътрешния пазар, а останалите 144.5 млн. лв. (89.73%) са приходи от износ, включително и вътрешнообщиности доставки. Основен пазар на компанията остава Германия, където продажбите са били на стойност 16.78 млн. EUR (22.72% от общия износ). Други ключови клиенти са Франция (12%) и Великобритания (9.4%).

Ще се промени

Увеличението на разходите за дейността с 48% обаче е причината групата да отчете 6% понижение на консолидираната печалба преди данъци, която достига 15.7 млн. лв. По-значително увеличение се забелязва при разходите за материали, които нарастват от 67.9 млн. лв. през 2009 г. до 108.6 млн. лв. през 2010 г. Оперативната печалба намалява леко до 18.1 млн. лв., а чистата консолидирана печалба на групата спада с 9% до 13.3 млн. лв. “Това се дължи на откриването на два нови завода и повишените разходи за тях в началото, но това ще се промени”, обясни Бобоков.

На борсата

Мажоритарен собственик на “Монбат” АД с

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

68.51% от капитала е “Приста Ойл Холдинг” ЕАД. Заедно с “Монбат Трейдинг” ООД “Приста Ойл” контролира 75.57%

от компанията.

По време на вчерашната търговия на БФБ акциите на дружеството поевтиняха с 1.41% до 7 лв. за

брой. За последната една година ценните книжа на “Монбат” са поскъпнали с 6.87%.

Излука Филупова

BNP Paribas SA обяви ръст на печалбата от 15%

СНИМКА BLOOMBERG

Добрите резултати за първото тримесечие на 2011 г. се дължат главно на банкирането на дребно

Най-голямата европейска банка - BNP Paribas SA, обяви ръст на печалбите за първото тримесечие от 15%, информира Bloomberg. Растежът се

дължи най-вече на резултатите в банкиране на дребно във Франция и САЩ. Чистата печалба е нараснала до 2.62 млрд. EUR в сравнение с 2.28 млрд. EUR година по-рано.

“Трите основни сектора - банкиране на дребно, корпоративно и инвестиционно банкиране - силно допринесоха за резултатите”, казва главният изпълнителен директор Бодуен Про в интервю.

Швейцария - UBS AG и Credit Suisse Group AG, както и лондонската Barclays Plc отбелязаха по-ниски печалби през миналата седмица. Печалбите от инвестиционно банкиране отбелязаха спад заради ниските печалби от активи с фиксирана доходност. Barclays Capital, която се занимава с инвестиционно банкиране, отбеляза спад от 15% в печалбите за тримесечието, докато печалбата преди данъчно облагане намалее с една трета. Credit Suisse оповести спад от 25% в печалбите преди данъчно облагане, след като приходите намалееха, а разходите се увеличиха.

Barclays и Credit Suisse понижиха очакванията си през февруари, след като регулаторите ги предупредиха да поддържат по-големи резерви заради финансовата криза. Прот обяви през февруари, че BNP Paribas ще се придържа към целта си за ниво на възвръщаемост на капитала от 15%.

Нивото на възвръщаемост на капитала на BNP Paribas достигна 15.1% през първото тримесечие, което е ръст от 0.7 пункта спрямо миналата година, обявиха от банката. Провизиите срещу лоши кредити през първото тримесечие се понижават с 31% до 919 млн. EUR благодарение на подобренията икономическа среда. Това включва и 28 млн. EUR, отделени за лоши експозиции в Тунис и Египет.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на регионалното развитие и благоустройството

ОБЯВА
МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

гр. София, “Св. Св. Кирил и Методий” 17-19, тел. 02/9405 487, 02/9405 505, факс 02/987 07 37

На основание Заповед на Зам.-министъра на регионалното развитие и благоустройството, и във връзка с необходимостта от наемане на външни контролори за осъществяване на първо ниво на контрол на български партньори в проекти по програмите за териториално сътрудничество, в които Република България участва,

ОБЯВЯВА КОНКУРС:

- За избор на външни контролори и за включването им в база данни за осъществяване на първо ниво на контрол на български партньори в проекти по програмите за териториално сътрудничество, в които Република България участва.
- Минималните и специфични изисквания, за участие в конкурса са:
  - образование - висше – бакалавър или магистър;
  - области на висше образование (в съответствие с Постановление № 125 на МС от 24.06.2002 г.): икономика, право;
  - професионален опит: минимум 3 години професионален опит;
  - участие в управление/изпълнение/оценка на програми и/или проекти, финансирани със средства от ЕС;
  - владеене на английски език – писмено и говоримо;
  - компютърна грамотност;
- Допълнителни качества и умения:
  - познания в сферата на финансовите инструменти на ЕС;
  - добри комуникационни способности;
  - способност за работа в екип;
  - способност да анализира информацията, да я синтезира и да представя

резултатите в прегледен и разбираем вид;

• ползване на език/езиците на съседните на Република България държави (гръцки, румънски, турски, сръбски) ще се счита за преимущество;

4. Кратко описание на дейността:

• осъществяване на първо ниво на контрол на български партньори в проекти по програмите за териториално сътрудничество, в които Република България участва.

5. Начин на провеждане на конкурса:

• мест, включващ превод от и на английски език на специфичен текст, интервю.

6. Сключване на договор:

• с одобрените кандидати се сключва рамково споразумение за извършване на дейността.

• за осъществяване на първо ниво на контрол на български партньори в проекти по програмите за териториално сътрудничество, в които Република България участва ще бъде сключван граждански договор.

7. Необходимите документи, които кандидатите следва да представят за участие в конкурса са:

- заявление по образец;
- автобиография на английски език по образец;
- декларация (по образец);
- копие от документ за завършено висше образование;
- копие от документи, удостоверяващи професионален опит (трудова, служебна или осигурителна книжка, граждански договор или друг документ, удостоверяващ професионалния опит);
- копие от други документи, удостоверяващи изпълнението на минималните и специфични изисквания;
- Документите следва да бъдат представени лично или чрез упълномощено лице в срок от **09 май 2011 г. до 10 юни 2011 г.** в сградата на МРРБ 1202, София, ул. “Св. Св. Кирил и Методий” 17-19, ет 1, деловодство.

9. Възнаграждение – ще се определя в зависимост от осъществените проверки на български партньори в проекти по програмите за териториално сътрудничество, в съответствие с правилата на съответната програма.

Списъци и други съобщения във връзка с провеждането на конкурса ще бъдат обявявани на официалната електронна страница на МРРБ – www.mrrb.government.bg и на информационното табло на МРРБ – административен вход на МРРБ.

Печелившата стратегия

BNP Paribas натрупа преднина пред проблемите на конкурентите си чрез поглъщания по време на финансовата криза и това подобри счетоводните й балансирани. Банката стана най-големият заемодател с депозити в еврозоната чрез придобиването на активите на Fortis в Белгия и Люксембург през 2009 г.

Акциите на BNP Paribas са се повишили с 15% през тази година. Общите печалби от банкиране на дребно са се повишили с 25% през първото тримесечие на годината. Това компенсират по-ниските приходи от корпоративно и инвестиционно банкиране, които са спаднали с 4.6% до 1.64 млрд. EUR. Приходите от капиталовите пазари и консултантски услуги отбелязват спад от 15%.

Конкурентна среда

Конкурентните банки от

Siemens очаква 7.5 млрд. EUR годишна печалба

Преструктурирането на компанията, което е в ход от края на миналата година, вече дава резултати. Очаква се IPO-то на Osram

Мюнхенският концерн Siemens AG, който е най-голямата инженерна компания в Европа, обяви, че до края на годината ще увеличи печалбата си най-малко със 75% над предварителните очаквания. Позитивните нагласи се дължат на растящите поръчки за индустриално оборудване, а преструктурирането, което извършва компанията, е започнало да дава резултат, съобщава информационната агенция Bloomberg.

За 2011 г. концернът очаква да отчете печалба поне 7.5 млрд. EUR, което е с 3.2 млрд. EUR повече спрямо същия период на миналата година, когато годишната печалба на Siemens беше 4.3 млрд. EUR. До този момент Siemens очакваше годишна печалба най-много 5.5 млрд. EUR, припомня Handelsblatt.

Главният изпълнителен директор на компанията Питър Льошер ускори реорганизацията на Siemens с продажбата на подразделенията за поддръжка на компютри, носещо загуби четири поредни години, на френската Atos. Той също така подготвя дъщерната компания за производство на осветителни тела Osram за първично публично предлагане (IPO), което ще стане по-късно през тази година. Льошер заяви, че активно търси възможности за придобивания по света, след като компанията се въздържа от подобни ходове цели три години.

Siemens и конкуренцията

От началото на годината до вчера акциите на Siemens са добавили 5.1% към стойността си - два пъти по-малко от ABB Ltd. Друг конкурент на компанията - американската General Electric - се радва на 13% ръст тази година, докато акциите на най-големия производител на осветителни тела в света - Royal Philips Electronics, се понижават с 10 на сто.

През второто тримесечие, приключило на 31 март, приходите на Siemens се удвояват до 3.17 млрд. EUR. Компанията записва 1.52 млрд. EUR печалба от продажбата на дела си в съвместния си бизнес с френския строител на ядрени мощности Areva. Общите приходи от продажби достигат 17.7 млрд. EUR.

Новите поръчки нарастват с 28% за тримесечието до малко над 20 млрд. EUR. Ръстът само от Германия е 77 на сто, 58% от Индия и 15% от Китай. Поръчките от развиващите се пазари са нагоре с 52% и достигат 7.5 млрд. EUR.

Продажбата на Osram

Льошер обяви, че подготов-

▶ Главният изпълнителен директор на Siemens Питър Льошер ускори реорганизацията на компанията с продажбата на подразделенията за поддръжка на компютри, носещо загуби четири поредни години, на френската Atos

СНИМКА BLOOMBERG

28%

▶ ръст на поръчките за второто тримесечие до малко над 20 млрд. EUR, отчитат от Siemens

17.7

▶ млрд. EUR гостигат общите приходи от продажби на компанията за първото полугодие на 2011 г.

ката за IPO на Osram върви по план и че ще бъде през втората половина на годината. Продажбата на мажоритарния дял в Osram ще е най-голямото първично публично предлагане за последните десет години в Германия.

Продажбата на дела от бизнеса с Areva спомогна за шесткратното увеличение на печалбата на енергийното звено на компанията до 2.05 млрд. EUR. Маржът на печалбата в това звено достига 20.8%, без да се брои сделката. Печалбата в подразделенията, развиващо ВЕИ, е с 53% надолу до 48 млн. EUR заради разширяването на мощностите за вятърна енергия.

В промишления бизнес печалбата на компанията нарасна с 60%. Приходите в областта на здравеопазването се понижиха с 4% през тримесечието, обявиха още от Siemens.

Siemens получи 91 млн. EUR от продажбата на дела си в компанията за бронирани превозни средства и машини Krauss-Maffei Wegmann GmbH през декември 2010 г.

Siemens редовно получава индикации за инвеститорски интерес и към Nokia Siemens Networks, но от компанията засега наблягат на подобряване на производителността, а не на евентуална продажба.

Започна подаването на заявления за европейски субсидии за стопанисването на земи с природни ограничения

ЕВРОПА Е ЩЕДРА, КОГАТО ЗЕМЯТА НЕ Е

Вие сте земеделски стопанин, на който се налага да обработва земя с природни ограничения или в планински район и ви е трудно да продадете продукцията си на конкурентоспособни цени, време е да се обърнете към Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. Компенсаторните плащания по мярка 211 „Плащания на земеделски стопани за природни ограничения в планинските райони“ са в размер на 110 евро/ха за площи до 50 ха и 50 евро/ха за площи до 100 ха. По мярка 212 „Плащания на земеделски стопани за ограничения в райони различни от планинските“ нивата на компенсаторните плащания са: 50 евро/ха за площи до 50 ха и 20 евро/ха за площи до 100 ха. Проверете дали земите ви отговарят на условията за получаване на европейски субсидии в общинските служби „Земеделие“. Там може да подадете и заявлението си за кандидатстване по тези мерки. **Срокът за подаване на документи е до 15 май 2011 г.**

МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма
за развитие на
селските райони
(2007-2013)
Министерство на
земеделieto и
храните

Европейски
земеделски фонд
за развитие
на селските райони:
„Европа инвестира
в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ
ЗА БЪЛГАРСКОТО
СЕЛО“

Регионални индекси

Водещият индекс на БФБ поскъпна

Sofix: 442.49▲ **+0.27%**

Рекорден спад за широкия индекс

BGREIT: 51.27▼ **-1.18%**

Минимален ръст за сръбския бенчмарк

BELEX15: 745.61▲ **+0.03%****Акция на деня****"Химко"****21 343**

▶ книга от врачанския торков завод "Химко" преминаха през Българската фондова борса, като цената им се понижи с 6.12%

Световни индекси

Американският бенчмарк започна сесията с понижение

Dow Jones: 12 710.75▼ **-0.76%**

Германският индекс пропадна в "червената" зона

DAX: 7378.49▼ **-1.63%**

Хонконгският индекс беше сред най-зубещите в Азия

HANG SENG: 23 315.24▼ **-1.35%****Понижение****Lufthansa****4.60%**

▶ се понижиха акциите на германския авиопревозвач и цената им достигна 14.50 EUR

Ръст на деня**Henkel****47.08**

▶ EUR гостигнаха акциите на химическия концерн, след като се повишиха с 1.55%

Златото и среброто поевтиняха заради слухове, че Сорос продава

Само преди година 80-годишният милиардер описа златото като "върховния балон от активи"

Фючърсите на златото и среброто спаднаха поради слухове, че Soros Fund Management разпродава активите си от ценни метали. Корпорацията на милиардера Джордж Сорос е продала част от запасите си поради намаления риск от дефлация, твърди вестник Wall Street Journal, който цитира запознати със ситуацията източници. Фючърсите на среброто спаднаха с цели 5% до 40.465 USD за унция на борсата Comtex в Ню Йорк. Цената на метала се понижи с 14% за последните три дни - най-големият тридневен срив от 2008 г. насам. Изискванията за маржове бяха увеличени с 38% от 26 април, което също допринесе за спада. Фючърсите на златото отстъпиха с 0.2% до 1537 USD за унция.

Тенденция

Продължаващата цяло десетилетие тенденция на увеличаваща се инвеститорска увереност в златото и среброто привлече фондови мениджъри като Сорос и Джон Полсън, както и подтикна централните банки на различни държави да увеличат запасите си за пръв път от цяло поколение. Инвеститорите в търгувани на борсата продукти, гарантирани със злато, събраха повече метал от всички, с изключение на четири централни банки. Запасите от сребро, от своя страна, се равняват на повече от осеммесечен добив от всички мини в света, сочат данни, събрани от Bloomberg.

Предположения

Спот среброто се покачи до най-високото си ниво за всички времена от 49.79 USD за унция на 25 април, което е 12-кратно увеличение в сравнение с най-ниската му стойност от 4.04 USD, отбелязана през 2001 г. Златото пък достигна ре-

▶ Фючърсите на златото отстъпиха с 0.2% до 1537 USD за унция

кордните 1577.57 USD за унция на 2 май - увеличение от над шест пъти след сриването на цената му през август 1999 г. Самият

Сорос описа златото като "върховния балон от активи" по време на Световния икономически форум в Давос, Швейцария, през

януари миналата година. В реч от 15 ноември 2010 г. в Торонто 80-годишният магнат заяви, че условията за продължаващ ръст на

метала са "доста идеални", а на тазгодишния форум в Давос каза, че бумът на стоките може да продължи "още няколко години". □

Сушата застрашава житните насаждения в Европа

▶ Сухото време във Франция и Германия, както и най-горещият месец април в Англия от 352 години насам застрашават посевите в Европейския съюз, производител на една пета от житото в света. След сухия март през април във Великобритания са паднали само 20% от обичайните валежи. Метеорологичните проблеми може да намалят допълнително глобалните запаси от жито, които и без това се очаква да спаднат със 7.6% за дванадесетте месеца до 31 май, най-големия спад от 2007 г. насам. Цените на храните достигнаха рекорд през февруари, докарвайки до бедност 44 млн. души, а потреблението на жито тази година може да се покачи до най-високите си нива за всички времена

СНИМКИ BLOOMBERG

Колко ви струва да сте информирани

Джулиан Асандж: Facebook е шпионска машина

Когато качвате данните си в социалните мрежи, вършите работата на разузнаването, твърди основателят на WikiLeaks

Основателят на сайта WikiLeaks Джулиан Асандж твърди, че Facebook, Google и Yahoo всъщност са инструменти на американското разузнаване. В интервю за руския новинарски сайт Russia Today Асандж е особено критичен към най-голямата социална мрежа в света. Той казва, че събираната от Facebook информация може да бъде потенциално много полезна за правителството на САЩ, ако то започне да съставя база данни от досиета на потребителите. "Всички трябва да разберат, че когато добавят приятелите си във Facebook, те вършат безплатна работа за разузнавателните служби на САЩ и изграждат база данни за тях", казва Асандж.

Шпионски интерфейс

"Facebook в частност е най-ужасната машина за шпиониране, която някога е била изобретявана", казва Асандж. Въпреки това WikiLeaks все пак имат своя страница в мрежата. Facebook дори отказаха да я затворят преди година, когато WikiLeaks разкри огромния си архив от секретни документи и Асандж трябваше да се крие. Тогава компанията каза, че страницата не нарушава стандартите за съдържание. Позицията на Facebook беше в контраст с действията на много други компании, които блокираха акаунтите

на WikiLeaks, като PayPal например. Асандж не се ограничава само до Facebook. Той също така е казал, че Google и Yahoo са "вграден интерфейс за американското разузнаване". Според него не става въпрос за действията на двете компании, когато получат призовка. Той твърди, че те имат изградени системи, които американските тайни служби може да използват.

Криминално разследване

Изненадващо Асандж не споменава Twitter, друга голяма социална мрежа, с която неговата организация WikiLeaks имаше известни проблеми. По-рано тази година американското министерство на правосъдието изпрати съдебна заповед на Twitter, с която изиска от социалната мрежа да предостави информация за профилите на хора, за които се подозира, че имат връзки с WikiLeaks. През март министерството получи достъп до тази информация, но Twitter от своя страна получи позволение от съдия да оповестят получаването на заповедта - нещо, което министерството се опитваше да запази в тайна. От правосъдното министерство на САЩ впоследствие определиха протестите срещу желанието им да получат информацията като "абсурдни", тъй като според тях това е рутинна процедура при криминални

Отношения

Война с журналистите

► Интервюто също така илюстрира разклатените отношения между Асандж и медиите. Австралиеца, който в момента е под гаранция във Великобритания в очакване на дело за екстрадиция в Швеция, вече влезе в няколко тежки спора с вестниците Guardian и New York Times относно публикуването на секретните документи от "Кейбългейт". Основателят на WikiLeaks казва, че "почти всяка война" от последния половин век се дължи на "медийни лъжи".

разследвания.

Опровержение

От Facebook отхвърлят обвиненията на Асандж, че лесно се поддават на натиск от страна на тайните служби. В изявление за медиите от социалната мрежа казват, че не отговарят на натиск, а на задължителни съдебни процедури. "Никога не сме били притискани да предаваме данни и се съпротивляваме всеки път, когато смятаме, че законният процес е бил недостатъчен. Законните стандарти за принуждаване на компания да разкрива информация се решават от законите на страната и ние уважаваме тези стандарти", се казва в изявлението на компанията на Марк Цукърбърг.

Пламен Димитров

Facebook има най-голямата база данни в света за хора, техните връзки, имена, адреси, местоположения и техните разговори едни с други, техните близки, всичко това се намира в САЩ и е достъпно за американското разузнаване

Джулиан Асандж, основател на WikiLeaks

БГ следва WikiLeaks вече има български партньор

► Сайтът за разследваща журналистика "Биволъ" (bivol.bg) обяви, че вече е официален медиен партньор на WikiLeaks и започва да публикува секретни американски дипломатически доклади от и за България, споделени от сайта на Джулиан Асандж. На "Биволъ" ще се публикуват

анализи и коментари към документи на български език.

► Същевременно анализи и коментари на английски от "Биволъ" ще се публикуват на сайта wlcenral.org. Оригиначните текстове на докладите обаче ще бъдат публикувани на платформата "Болканлийкс". Според хората, стоящи зад "Биволъ", това се налага поради няколко причини, сред които техническата възможност домейнът да бъде спря

от българските власти, което не е възможно за сайта "Болканлийкс", който е в домейн на Европейския съюз. "България е страна с лоши референции в областта на свободата на словото."

► Публикувайки чувствителна информация, ние си даваме сметка, че българските власти, в които има и кадри на бившата Държавна сигурност, може да се опитат да ни попречат", казват от "Биволъ".

АБОНИРАЙ СЕ СЕГА ЗА 1 МЕСЕЦ ЗА **Пари** ЛЕСНО И БЪРЗО **21 ЛВ.**

тел. 02/4395853 | sales@pari.bg | www.pari.bg

ЕВРОПАРИ

Споделете, разкажете, питайте

Имате интересен европроект и искате да разкажете за него. Имате проблемен казус, заради който изпълнението на проекта ви се забавя, затруднява или дори е невъзможно да бъде изпълнен. Имате въпроси и искате да получите отговори от компетентни консултанти. Искате държавните институции да ви чуят. Или просто имате отношение към темата „европейско финансиране“. Във всеки от тези случаи можете да пишете на europa@pari.bg. Вестник „Пари“ ще чуе вашите истории, похвали и оплаквания и ще се опита да ви помогне. Някои от най-интересните казуси и въпроси ще бъдат публикувани и на страниците на изданието, за да бъдат в помощ и на други бенефициенти. Така и държавните институции ще имат възможност да погледнат резултатите от работата си отстрани.

Адеesso България: Бюрократ

Докато изпълняват европроекта си, от компанията трупат опит и вече предлагат консултации на бъдещи бенефициенти

Парите от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) са стимул за работодателите да увеличават квалификацията на служителите си. Това неминуемо ще доведе и до подобри резултати за бизнеса и националната икономика като цяло. От друга страна обаче, дори и програмата да е добра като замисъл, кандидатстването по нея е свързано с много бюрокрация, което често отблъсква фирмите. Това са впечатленията на регионалния мениджър на компанията за подбор на персонал Адеesso България Георги Георгиев.

Преди четири месеца фирмата приключи собствения си проект по програмата за около 0.5 млн. лв. и в момента чака окончателните плащания. С европейски субсидии е подобрена квалификацията на около 500 служители. И при това докато изпълняват европроекта си, от компанията трупат опит и вече предлагат консултации и на бъдещи бенефициенти.

Служителят е най-важен

Международната компания Адеesso Group открива офис и в България през 2005 г. покрай проекта на НР за изграждане на Глобален център за услуги (HP Global Delivery Center). Фирмата е наета, за да помогне в набирането на служителите. Постепенно групата разширява присъствието си на местния пазар и през 2008 г. решава, че е крайно време да организира по-мощно обучение на вече стотиците си собствени служители. Мениджърите преценяват, че за целта могат да използват и еврофондовете и в началото на 2009 г. подават проекта си. Година по-късно вече провеждат и първите курсове. За целия 8-месечен проект са предвидени 20 обучения, сред които са например подобряване на презентационните умения на служителите, управление на проекти, обучения в сферата на търговията и т.н. По принцип обучението

на работещите в рамките на компанията е част от политиката на Адеesso, казва Георгиев. За целта невинаги се използва външно финансиране. Към момента компанията има офиси в над 70 държави, като май само в България, Италия и Испания е потърсена субсидия от еврофондовете.

Не е лесно, но не е невъзможно

В самото начало от компанията ползват външен консултант, с чиято помощ разработват проекта си и подготвят нужните документи. „Целият процес е доста административен и бюрократичен. Нужни са доста знания и специфични умения, за да се изпълнят всички изисквания“, коментира Георгиев. Впоследствие с напредването на проекта ролята на консултанта намалява и той по-скоро се превръща в учител. Благодарение на натрупания практически опит от изпълнението на проекта и завършването на някои от включените в него курсове днес служителите на Адеesso България дори предоставят консултации за кандидатстване по ОПРЧР на клиенти и партньори. „И при това с много голям успех“, категоричен е Георгиев.

Според мениджъра на компанията процедурите не са лесни и затова е по-добре поне в началото на проекта да се разчита на външен консултант. Опитът им показва, че обикновено има и забавяния. В рамките на собствения си проект например отчитат забавяния почти на всички етапи. И дори сега, въпреки че вече са го приключили и отчели преди четири месеца, все още не са получили окончателните плащания.

„Ако развитието на човешките ресурси е основна дейност на една компания, ОПРЧР помага. Но ако това не е основната ѝ дейност, усилията около администрирането на програмата трудно ще оправдаят ползите от нея“, обобщава на база опита си Георги Георгиев.

И все пак си заслужава

Като изключим забавянето на процедурите, плащанията и бюрокрацията, от Адеesso България са доволни от крайния резултат от проекта си, тъй като все пак са успели да субсидират обучението на служителите си. А проектът им е посочван като добър пример не само от българската, но и от европейската администрация. В момента от компанията обмислят новите възможности за кандидатстване за европейски субсидии. Все пак обаче предпочитат, преди отново да подават документите си, да получат окончателната оценка и плащания на първия си проект.

Дарина Черкезова

В цифри Накратко за проекта

- Проектът на компанията Адеesso България по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ предвижда повишаване на квалификацията и усъвършенстване на уменията на служителите ѝ. Предвидени са 20 вида обучения за общо 500 лица, които се провеждат в рамките на 8 месеца.
- Проектът е на стойност 556 160 лв., от които по оперативната програма се осигурява финансиране в размер на 388 978 лв.
- Проектът е даван като пример за успешно усвояване на евросубсидии от Агенцията по заетостта, Министерството на труда и социалната политика, както и Европейската комисия.

Хронология на проекта

Георги Георгиев, регионален мениджър на Адеesso България

„Ако развитието на човешките ресурси е основна дейност на една компания, програма „Развитие на човешките ресурси“ помага. Но ако това не е основната ѝ дейност, усилията около администрирането на програмата трудно ще оправдаят ползите от нея

Технологии

Чиновници ще се обучават онлайн за еврофондовете

▶ Служителите в регионалните администрации вече могат да се обучават онлайн как по-добре да участват в процеса на усвояване на средства от еврофондовете, съобщават от информационния портал eufunds.bg. За целта е

разработена специална платформа, която е финансирана със средства от Оперативна програма "Техническа помощ". Платформата може да бъде разглеждана на адрес <http://www.eufundslearning.government.bg/>. Вече е проведено пилотно обучение за работа със системата, по време на което са обучени 120 служители от 25 общини.

▶ Чрез дистанционното онлайн обучение всеки държавен служител от местната администрация

ще може да увеличи знанията и уменията си в 7 ключови области - от сравнително общи теми като регионалната политика на ЕС до конкретни като например публично-частно партньорство, обществени поръчки, държавни помощи и др. Вече е публикуван график и с първите курсове. От 25 юни започват обучения по "Финансово управление и контрол", "Подготовка, управление и изпълнение на проектни предложения" и "Регионална политика на ЕС".

Цията е основната пречка

Приключват обученията по проекта

Финални административни дейности

Все още не е приключил процесът на пълното одобряване на документацията и окончателното плащане на субсидията

ОКТОМВРИ 2010

ДЕКЕМВРИ 2010

КЪМ МОМЕНТА

▶ Служителите на Адесо посещават 20 вида обучения по европроекта на компанията, като например за подобряване на презентационните им умения, управление на проекти, обучения в сферата на търговията и т.н.

СНИМКИ АДЕССО БЪЛГАРИЯ

Профил
Коя е Адесо
България

- ▶ Адесо България предлага широка гама от услуги в областта на управление на проекти, подбор и обучение, временни назначения на персонал и различни решения в областта на човешките ресурси.
- ▶ Компанията стъпва на българския пазар през 2005 г. във връзка с проекта на НР за създаване на Глобален център за услуги (HR Global Delivery Center) в София.
- ▶ В момента Адесо има три офиса в страната - в столицата, Варна и Пловдив, в които работят близо 700

служители.

- ▶ Българското поделение е част от базираната в Цюрих, Швейцария, Адесо Group, която е лидер в предоставянето на решения в сферата на човешките ресурси.
- ▶ Групата разполага с повече от 6600 офиса в над 70 държави. За нея работят около 34 хил. служители, които ежедневно обслужват около 500 хил. клиенти.
- ▶ Адесо Group попада и в класацията на списание Fortune за най-големите 500 компании - Fortune Global 500.

КАЛЕНДАР НА ПРИЛОЖЕНИЯТА
на вестник **Пари за май**

- ДИАБЕТ 10 май**
- БИЗНЕС СГРАДИ 17 май**
- ФОТОВОЛТАИЦИ 19 май**
- РЕГИОНАЛЕН БИЗНЕС 20 май**
ВАРНА
- ОЗЕЛЕНЯВАНЕ 25 май**
- ФОТОГРАФИЯ 27 май**
- РЕГИОНАЛЕН БИЗНЕС 30 май**
СТАРА ЗАГОРА
- ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ 31 май**

Заявете вашата реклама на тел. 02/4395 849, 822, 847 reklama@pari.bg

Абонамент тел. 02/4395 835, 836, 831, 807, 827; sales@pari.bg

Фирмите наематели издават документ на хазайте си

Ситуация:

Лица отдават на фирма обект под наем, който е съпружеска имуществена общност и за което получават 800 лв. наем. Съобразявайки се с новия данъчен режим на наемите през 2011 г. за авансово удържане и внасяне на данъка, фирмата отказва да изплати наема, тъй като наемодателите като физически лица не представят квитанция за получения наем.

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Казус:

Следва ли наемодателите да изготвят и да предоставят разписка за получения наем?

Решение:

От 01.01.2011 г. се въвежда нов механизъм на авансово облагане на доходите от наем. Съгласно новата ал. 4 на чл. 44 от ЗДДФЛ, когато платецът на дохода от наем е предприятие или самоосигуряващо се лице, размерът на

данъка се определя и данъкът се удържа от платеца на дохода при изплащането му. В този случай размерът на дължимия авансов данък се определя, като облагаемият доход (придобитият доход, намален с 10 на сто разходи) се умножава по данъчната ставка 10 на сто. В ал. 5 от същия член се пояснява, че ако лицето, придобиващо дохода, е с удостоверена степен на намалена работоспособност, същото следва да

представи еднократно предплатеца на дохода копие на валидно към датата/датите на изплащане на дохода експертно решение на ТЕЛК/ДЕЛК/НЕЛК.

Фирмата наемател издава служебна бележка

На основание чл. 45, ал. 4 от ЗДДФЛ предприятието или самоосигуряващото се лице, платец на дохода от наем, издава за изплатените

доходи и удържания данък по реда на чл. 44 от ЗДДФЛ сметка за изплатени суми и служебна бележка по образци, които се предоставят на лицето, придобило дохода. Във връзка с документирането и отчитането на доходите в ал. 2 на чл. 9 от ЗДДФЛ законодателят е предвидил, че когато данъчно задълженото лице не е длъжно да издава фискална касова бележка от фискално устройство, следва да изда-

ва документ за придобитите от него доходи от източници по чл. 10, ал. 1, т. 3 (доходи от друга стопанска дейност) и т. 4 (доходи от наем или от друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество), съдържащ реквизитите по чл. 7, ал. 1 от Закона за счетоводството (ЗСч). Тази разпоредба обаче не се прилага за доходи, за които при придобиването им платецът на дохода издава предвидения в този

закон формуляр "Сметка за изплатени суми" (чл. 9, ал. 3).

Фирмата наемател е задължена да издава сметка за изплатени суми и служебна бележка по образец, които да предоставя на лицата, придобили дохода от наем. При това положение наемодателите не са задължени по смисъла на чл. 9, ал. 3 от ЗДДФЛ да издават документ за придобитите доходи от наем. **□**

Осигуряване на съдружници в ООД, които

Как се осигуряват съдружниците в една фирма

Ситуация:

В търговско дружество съдружниците се осигуряват като самоосигуряващи се лица на основание чл. 4, ал. 3, т. 2 от КСО. Единият от съдружниците е с постоянен адрес в Бургас, а другият в Стара Загора. От 2007 г. вноските са превеждани чрез дружеството с отделни платежни документи, като в тях съответно е посочено ЕГН на самоосигуряващото се лице.

Казуси:

1 Какъв е редът за внасяне на дължимите вноски от съдружници в дружество с ограничена отговорност, осигурявани във връзка с промяната на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица български граждани на работа в чужбина и морските лица?

2 Какъв е редът за подаване на данни с декларации обр. 1 и 6 за получено възнаграждение за положен личен труд от съдружници в дружеството?

3 Какъв е редът по Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ) за авансово облагане на съдружниците при еднократно изплащане през декември на договорените месечни възнаграждения за положен личен труд в размер на 500 лв.?

Решения:

По смисъла на чл. 5, ал. 2 от КСО самоосигуряващо се е физическо лице, което е длъжно да внася осигурителни вноски за своя сметка.

Съгласно чл. 2, ал. 2 от Наредбата за обществено осигуряване на самоосигуряващите се лица български граждани на работа в чужбина и морските лица (НООСЛБГРЧМЛ) физическите лица - съдружници в търговски дружества или собственици на ЕООД, и физическите лица - членове на непсонифицирани дружества, внасят осигурителните вноски по сметката на компетентната териториална дирекция на НАП на самоосигуряващото се лице поотделно за всеки месец, като в документите за внасянето им се попълва ЕГН, ЛНЧ или служебен номер, издаден от НАП на лицето.

Според правилата за определяне на компетентна териториална дирекция на НАП, съдържащи се в чл. 8 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), такава дирекция е:

- ▶ териториалната дирекция по постоянния адрес на физическите лица, включително едноличните търговци;
- ▶ териториалната дирекция по седалището на местните юридически лица.

Постоянният адрес е важен

Предвид посочените разпоредби компетентна териториална дирекция на НАП за съдружник, който в качеството на самоосигуряващо се лице - физическо лице, внася задължителни осигурителни вноски, се явява териториалната дирекция по постоянен адрес. В този смисъл за съдружника, който има постоянен адрес Бургас, компетентна се явява ТД на НАП - Бургас, а за съдружника, който има постоянен адрес Стара Загора, компетентна е ТД на НАП - Пловдив, офис Стара Загора. В случая единият съдружник следва да внася вноски по сметката на ТД на НАП - Бургас, а другият по сметката на ТД на НАП - Пловдив, офис Стара Загора.

Компетентна териториална дирекция на НАП за търговското дружество, в което сте съдружници, е ТД на НАП

- Бургас. С оглед изменението на разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от НООСЛБГРЧМЛ, в сила от 01.01.2010 г., в платежните документи за внасяне на дължимите осигурителни вноски по сметката на компетентните дирекции на НАП на самоосигуряващото се лице следва да се посочват единният граждански номер на самоосигуряващото се лице, както и трите му имена за задължено лице, без да се вписва единният идентификационен код на дружеството, в което извършват дейността, която е основание за осигуряването.

За правилното идентифициране на направеното от лицето плащане е необходимо в преводното нареждане или пощенския запис да се попълнят правилно необходимите данни.

Вариантите

От 01.01.2010 г. лицата, които получават доходи на основание разпоредбата на § 1, т. 26, б. "и" от ДР на ЗДДФЛ (нова - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г.), задължително подават информация за данъка по чл. 42 от ЗДДФЛ по реда, определен с Наредба № Н-8 от 29 декември 2005 г. Декларация обр. № 1 и декларация обр. № 6 се подават в компетентната ТД на НАП от работодатели, осигурители и самоосигуряващи се лица при спазване на разпоредбите на чл. 3, ал. 1 и ал. 3 от Наредба Н-8 за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица.

В сила от 01.01.2010 г. е създаден код за вид осигурен 90 - за лица, получаващи доход по § 1, т. 26, б. "и" от ДР на ЗДДФЛ, върху които се дължи данък по чл. 42 от ЗДДФЛ и не се дължат авансово осигурителни вноски по реда на Кодекса за обществено осигуряване (КСО) и Закона за здравното осигуряване (ЗЗО).

Личен труд

В случаите, когато съдружник е получил доход за полагане на личен труд в дружеството и подлежи на осигуряване в качеството си на съдружник, декларация обр. № 1 "Данни за осигуреното лице" се подава чрез дружеството, като в

Осигуряване и облагане на европейски граждани

Ситуация:

Еднолично дружество с ограничена отговорност се преобразува чрез промяна на правната форма в еднолично акционерно дружество с едностепенна форма на управление, което е собственост на гръцка компания. Съгласно устава на дружеството бордът на директорите на българското акционерно дружество се състои от трима членове, които се избират за период от пет години. Последните са чуждестранни физически лица (ЧФЛ), на които предстои да се изплаща възнаграждение за участието им в борда като членове на контролен и управителен орган. ЧФЛ са гръцки граждани без пребиваване в страната ни - нито временно, нито постоянно - и не полагат труд в България. Чуждестранните физически лица се осигуряват в Р Гърция - една част от тях като самоосигуряващи се, друга част като наети лица за доходите си от Гърция.

Доходи от България

Съгласно чл. 37, ал. 1, т. 9 от ЗДДФЛ доходите от източник в България, начислени/изплатени на чуждестранните физически лица, които не са реализирани чрез определена база в страната по договори за управление и контрол, се облагат с окончателен данък независимо от обстоятелствата по чл. 13 от същия закон. Съгласно чл. 37, ал. 2 от ЗДДФЛ окончателният данък се определя върху brutната сума на начислените/изплатените доходи. В съответствие с чл. 46, ал. 1 и чл. 65, ал. 1 от ЗДДФЛ окончателният данък е в размер 10 на сто и се удържа и внася от предприятието или от самоосигуряващото се лице - платец на дохода, в срок до края на месеца, следващ месеца на начисляването на дохода. Когато доходите са в полза на физическо лице, което е местно в държава, с която Република България има сключена спогодба за избягване на двойното данъчно облагане (СИДДО), окончателният данък се удържа и се внася от предприятието или от самоосигуряващото се лице - платец на дохода, в тримесечен срок от началото на месеца, следващ месеца на начисляването на дохода - чл. 65, ал. 9 от ЗДДФЛ.

Между Република България и Република Гърция има сключена СИДДО от 2002 г. Съгласно чл. 66, ал. 1 от ЗДДФЛ данъкът се внася в републиканския бюджет по сметка на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по мястото на регистрация на платеща на дохода.

Декларация

Предприятията и самоосигуряващите се лица, платци на доходи, удържали окончателен данък за начислени доходи в полза на чуждестранни физически лица, декларират тези обстоятел-

СНИМКА BLOOMBERG

ства с данъчна декларация по образец - чл. 55, ал. 1 от ЗДДФЛ. Съгласно чл. 56, ал. 1 от ЗДДФЛ данъчната декларация по чл. 55, ал. 1 се подава в срок до края на месеца, следващ тримесечието на внасяне на данъка, и се подава в териториалната дирекция на НАП по мястото на регистрация или където подлежи на регистрация платещът на доходите. На основание чл. 58, ал. 1 от ЗДДФЛ удостоверение по образец за внасен по реда на този закон данък от чуждестранно физическо лице се издава по искане на лицето. Искането се подава в териториалната дирекция на НАП, в която е подадена или подлежи на подаване данъчната декларация по чл. 55. По искане на чуждестранното лице удостоверението за внасен данък върху общата годишна данъчна основа и/или за внасен данък върху годишната данъчна основа по чл. 28 се издава поотделно за отделните видове доходи по чл. 8 освен в случаите, когато доходът е реализиран чрез определена база - чл. 58, ал. 2 от ЗДДФЛ.

Във връзка с приоритетното прилагане на данъчните спогодби, регламентирано в чл. 75 от ЗДДФЛ, когато в данъчна спогодба се съдържат разпоредби, различни от разпоредбите на този закон, се прилагат разпоредбите на съответната данъчна спогодба. □

Казус:

Относно облагането с данък кои разпоредби на ЗДДФЛ трябва да се прилагат и в каква последователност?

Решение:

Данъчно третиране на доходите на чуждестранните физически лица от управление и контрол, от участие в управителни и контролни органи на предприятията

Чуждестранни физически лица са лицата, които не са местни лица по смисъла на чл. 4 от ЗДДФЛ - чл. 5 от ЗДДФЛ.

Дефинирането на едно физическо лице като местно или като чуждестранно има първостепенно значение за определяне на данъчните му задължения. Местните физически лица са носители на задължението за данъци за придобити доходи от източници в Република България и в чужбина, а чуждестранните физически лица - само за придобити доходи от източници в Република България - чл. 6 и чл. 7 от ЗДДФЛ. В този смисъл приемаме, че въпросът ви се отнася за чуждестранни физически лица, на които им предстои да придобият доходи от източници в Република България.

имат различни адреси

т. 12 "Код за вид осигурен" се попълва 12 и освен данните, свързани с Държавното обществено осигуряване, допълнително задължително осигуряване и здравно осигуряване, се попълват и полетата на т. 31, 31а, 32 и 33. В поле 31 се вписва начисленият месечен облагаем доход, а в поле 31а - начисленият месечен данък (размерът на начисления от работодателя по чл. 42, ал. 4 от ЗДДФЛ).

Декларация обр. № 6 "Данни за дължими вноски и данък по чл. 42 ЗДДФЛ" се подава от осигурителите/работодателите в съответната компетентна териториална дирекция на НАП не по-късно от последния работен ден на календарния месец, през който е дължим данъкът по чл. 42 от ЗДДФЛ за тези лица. Във вашия случай, ако изплащате месечните възнаграждения за положен личен труд еднократно през месец декември 2011 г., задължението за внасяне на удържания от работодателя данък, начислен за съответните месеци, е до 10.01.2012 г. Тогава следва да се подадат данни с декларация обр. № 6 не по-късно от последния работен ден на януари 2012 г., като в поле 9 се посочи съответно всеки месец и годината, за които се отнася данъкът.

По трети въпрос:

На основание § 1, т. 26, б. "и" от ДР на ЗДДФЛ, считано от 01.01.2010 г., за целите на закона правоотношенията, независимо от основанието за възникването им, със съдружници и член-кооператори, както и с акционери, притежаващи повече от 5 на сто от капитала на акционерното дружество, за полагане на личен труд в дружествата и кооперациите, в които те са съдружници, член-кооператори или акционери, се дефинират като трудови правоотношения.

Следователно тези доходи вече ще се облагат по реда, предвиден в ЗДДФЛ за доходите от трудови правоотношения, като:

▶ облагаемият доход и годишната данъчна основа се формират по реда на чл. 24 и 25 от ЗДДФЛ;

▶ авансовото облагане е по правилата на чл. 42 от ЗДДФЛ.

За доходите, попадащи в обхвата на § 1, т. 26, б. "и" от ДР на ЗДДФЛ, са предвидени някои специфични правила,

когато лицата, получаващи такива доходи, са самоосигуряващи се лица по смисъла на КСО.

Такова е правилото по отношение формирането на годишната данъчна основа. На основание чл. 25, ал. 2 от ЗДДФЛ годишната данъчна основа за доходи по § 1, т. 26, б. "и" от допълнителните разпоредби на закона се намалява с осигурителните вноски, които самоосигуряващото се лице е задължено да прави за данъчната година за своя сметка по реда на КСО и ЗСО.

Същевременно за този вид доходи е регламентиран специален ред и за формирането на месечната данъчна основа. Предвид новата редакция на чл. 42, ал. 2 от ЗДДФЛ месечната данъчна основа се определя, като облагаемият доход (във вашия случай 500 лв.), начислен за съответния месец, се намалява с авансово внесените чрез дружеството осигурителни вноски, които самоосигуряващото се лице е задължено да прави за своя сметка по реда на КСО и ЗСО. Важно е да се знае, че ако задължителните осигурителни вноски на съдружника - самоосигуряващото се лице, не са внесени чрез платеща на дохода - "... ООД, при определянето на месечната данъчна основа същите не може да бъдат приспаднати.

Съгласно чл. 42, ал. 5 от ЗДДФЛ данъкът в размер на 10 на сто върху месечната данъчна основа се удържа от работодателя при окончателното изплащане на облагаемия доход, начислен за съответния месец. Данъкът, който платещът на дохода е задължен да удържа по чл. 42, се внася до 10-о число на месеца, следващ месеца, през който данъкът се удържа - чл. 65, ал. 10 от ЗДДФЛ.

Следователно, ако продължавате да изплащате месечните възнаграждения за положен личен труд еднократно през месец декември 2011 г. (във вашия случай облагаемият доход ще е в размер на 6000 лв.), удържаният от работодателя данък, начислен за съответните месеци, трябва да се внесе до 10.01.2012 г. в републиканския бюджет по сметка на ТД на НАП по място на регистрация на "... ООД. □

Материалите са подготвени от "Рконсулт" ЕООД
Консултантите са готови да отговорят на читателски въпроси
на radonov@gmail.com

**КАК ДА
ИЗПРАТИТЕ
ВАШЕТО
БИЗНЕС
ПРЕДЛОЖЕНИЕ
НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС**

За да е успешна вашата
маркетингова стратегия,
поръчай адресен списък.
www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

Близнаците са сигурен път към медийната популярност в Холивуд

Не сте ли се замисляли, че сред децата на звездите има твърде много близнаци? Причините за това може да са най-различни, но подозирам, че не е съвсем случайно. Близнаците са най-добрият PR. А с техните възможности и новите лекарства за зачеване звездите могат да изфабрикуват идентично поколение доста лесно.

Няколко месеца терапия за плодовитост, ин витро с близнаци и печелиш... 14 млн. USD. Това е цената, която списанията People и Hello! платиха след ожесточено наддаване за първите снимки на децата на Анджелина Джоли и Брад Пит.

На 30 април още една звездна двойка посрещна близнаци - Марая Кери и актьорът и рапър Ник Кенън. Момченцето и момиченцето още нямат имена, но се знае, че момиченцето се е родило първо.

Щастливото събитие се случи точно в деня, в който се навършват три години от брака им. Наречете ме конспиратор, но това ми се струва доста добър маркетингов трик. Все пак близнаците днес се раждат със секцио, а датата спокойно може да бъде избрана от родителите, стига да е в срока за раждане, определен от лекаря. Гордият татко веднага публикува радостната вест на своята Twitter страница, определяйки събитието като "най-хубавия подарък за годишнината им". Колеги и приятели пък затрупаха нейната стена с поздравления за бебетата.

А сега ще ви запознаем и с останалите идентични деца на Холивуд.

Нокс и Вивиан Джоли-Пит

Освен три осиновени деца холивудската двойка на десетилетието роди и три свои. Бранджелина посрещна близнаците си във Франция на 12 юли 2008 г. Момиченцето носи имената Вивиан-Маршлин. Френското име Вивиан на латински означава "Жива", а Маршлин се нарича майката на актрисата, която почина от рак през 2009 г. Момченцето се казва Нокс-Леон. Нокс е второто име на дядото на Пит и завършва на "кс" както имената на по-големите му братя Мадокс и Пакс. Леон е името на прапрадядото на Джоли. За съжаление в медията от доста време кръжат слухове, че близнаците имат някакво заболяване (най-вероятно синдром на Даун) и затова техни снимки почти не се срещат.

Ем и Макс Лопес

През 2008 г. се родиха още едни звездни близнаци - на 22 февруари актрисата и певица Дженифър Лопес роди момиченце Ем и момченце Макс. Мъжът ѝ Марк Антъни беше щастлив - защото това са първородните им деца с Дженифър. Двамата обаче продадоха снимките им за доста по-скромна сума от колегите Брад и Анджи - само за 6 млн. USD. Дженифър казва, че Ем е наследила нейния характер, а Макс е наследил нейните устни.

Марион Лорета Елуел и Табита Хогж

Звездата от "Сексът и градът" Сара Джесика Паркър, която вече има един син, реши отново да стане майка. Тъй

като на нея ѝ бе невъзможно, близначките Марион Лорета Елуел и Табита Хогж бяха износени от сурогатна майка. Но новината, че момиченцата ще са две, изненада актрисата. Те дойдоха на бял свят на 22 юни 2009 г.

Савана и Игън Крос

Марша Крос, звездата от сериала "Отчаяни съпруги", успя да роди близначките си един месец преди да навърши 45 години въпреки високия риск за бременността и трудното раждане. Актрисата споделя, че фитнес програмата ѝ е изцяло изготвена от грижата за 4-годишните палавници. Момичетата са доста различни, всяка - със собствен характер и режим. Савана е "добро дете" - храни се добре и спи много. Идън често е нервна, но много интересна и емоционална.

Матео и Валентино Мартин

Певецът Рики Мартин пък доказа, че може да бъдеш баща на близнаци сам - двете му момчета бяха износени от сурогатна майка. Мартин се е посветил напълно на отглеждането на двегодишните Матео и Валентино.

Хейзъл Патриша и Фин Уолтър Могър

Една от най-успешните холивудски звезди Джулия Робъртс е майка на три деца: близнаците Хейзъл Патриша и Фин Уолтър и малкия Хенри. Вдъхновена от индийската култура, Джулия даде на децата си нови имена: момченцето кръсти Кришна Балрам, а близнаците - Лакшми и Ганеша.

Теогора Мусева

6

► млн. USD получиха Дженифър Лопес и Марк Антъни за снимките на Ем и Макс

14

► млн. USD получиха Анджелина Джоли и Брад Пит за първите снимки на близнаците си

